

ВИДАТКИ ФОНДУ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ У 2025 РОЦІ

Shadow Report

Видатки Фонду ліквідації наслідків збройної агресії у 2025 році

Shadow Report

Авторський колектив:

**Віктор Мазярчук
Ольга Вольхіна
Юлія Зверєвич
Марина Стадник**

Літературне редагування:
Іван Зиков, Наталя Овдієнко

Макетування:
Тетяна Дубовик

Дисклеймер

Дослідження створене Центром досліджень фіскальної політики за підтримки Фонду «Аскольд і Дір», що адмініструється ICAP Єднання в межах проєкту «Сильне громадянське суспільство України – рушій реформ і демократії» за фінансування Норвегії та Швеції. Зміст публікації є відповідальністю Центру досліджень фіскальної політики та не є відображенням поглядів урядів Норвегії, Швеції або ICAP Єднання.

Зміст

Перелік умовних позначень і скорочень.....	4
Резюме.....	5
Вступ.....	8
1. Інституційна трансформація та особливості функціонування Фонду.....	10
1.1. Особливості функціонування Фонду.....	10
1.2. Інституційні зміни у процедурі прийняття рішень щодо розподілу коштів Фонду.....	15
2. Результати оцінки (за винятком «Відновлення та компенсації за знищене майно»).....	17
2.1. Систематизація даних.....	17
2.2. Загальний опис верифікованих видатків Фонду.....	19
2.3. Кількісний та вартісний розподіл коштів Фонду за сферами.....	23
2.4. Найбільші розпорядники та отримувачі коштів Фонду.....	26
2.5. Розподіл об'єктів за сумою використаних коштів.....	29
2.6. Розподіл об'єктів за відсотком використання коштів.....	33
2.7. Верифікація платіжних доручень про повернення коштів.....	34
2.8. Регіональний розподіл видатків Фонду.....	36
2.9. Транзакційна активність та операційна складність реалізації проєктів Фонду.....	38
2.10. Особливості використання коштів Фонду залежно від місяця року.....	42
2.10.1. Помісячне використання коштів.....	43
2.10.2. Використання коштів у грудні.....	46
2.10.3. Використання коштів 28 грудня.....	49
3. Системні проблеми обліку, верифікації та аналітичної придатності даних Фонду.....	51
3.1. Розбіжності між даними Казначейства та верифікованими даними.....	51
3.2. Особливості обліку повернення коштів у довгострокових проєктах.....	53
3.3. Недостатня деталізація бюджетних даних щодо об'єктів відновлення.....	55
Висновки.....	58
Список рисунків.....	62
Список таблиць.....	62
Додатки.....	63

Перелік умовних позначень і скорочень

Агентство відновлення – Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України

ГРБК, розпорядники – головні розпорядники бюджетних коштів

ДРР – департамент регіонального розвитку

Казначейство – Державна казначейська служба України

КМУ, Уряд – Кабінет Міністрів України

КПКВ(К) – код програмної класифікації видатків (та кредитування)

Мінрозвитку – Міністерство розвитку громад та територій України

ОДА (ОВА) – обласна державна (військова) адміністрація

Фонд – Фонд ліквідації наслідків збройної агресії

Fiscal Center – Центр досліджень фіскальної політики

3101130 – бюджетна програма «Надання компенсації для відновлення окремих категорій об'єктів нерухомого майна, пошкоджених внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації, з використанням електронної публічної послуги "єВідновлення"»

3101200 – бюджетна програма «Компенсація за знищене житло»

3121450 – бюджетна програма «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів (об'єктів, заходів), спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії»

3111360 – бюджетна програма «Будівництво та відновлення об'єктів інфраструктури, житлового та громадського призначення, громадських будинків та споруд»

3111370 – бюджетна програма «Відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації»

Резюме

Проведене дослідження дозволило комплексно оцінити особливості функціонування Фонду ліквідації наслідків збройної агресії у 2025 році, а також виявити ключові тенденції використання бюджетних коштів, спрямованих на відновлення зруйнованої інфраструктури та житлового фонду.

У 2025 році Фонд остаточно трансформувався з механізму екстреного реагування у відносно системний інструмент державної політики відновлення. Попри суттєве скорочення загального обсягу фінансового ресурсу порівняно з 2023 роком (з 61,9 млрд грн до 16,7 млрд грн), у 2025 році зафіксовано найвищий рівень фактичного використання коштів за весь період функціонування Фонду. Зокрема, у 2025 році освоєно 92,4% від загального обсягу розподілених Кабінетом Міністрів України коштів, що може свідчити про покращення бюджетної дисципліни, процедур планування та реалізації проєктів, а також про факт фінансування проєктів, які були розпочаті в попередні роки.

Водночас аналіз показав посилення централізації системи управління коштами Фонду. У 2025 році фінансування концентрувалося у межах двох головних розпорядників – Міністерства розвитку громад та територій України та Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України, тоді як кількість розпорядників і підрядних організацій порівняно з 2023-2024 роками суттєво скоротилася. Така модель спростила координацію та контроль реалізації проєктів, однак водночас підвищила концентрацію фінансових потоків та управлінських рішень у межах обмеженого кола суб'єктів.

Структура фінансування свідчить про поступове зміщення акцентів державної політики від масштабних інфраструктурних проєктів до більш локалізованого відновлення житлової, соціальної та медичної інфраструктури. Найбільший обсяг коштів у 2025 році було спрямовано на відновлення житлового фонду, насамперед у Київській області, яка акумулювала понад половину всіх видатків Фонду. При цьому значна частина проєктів реалізовувалася у Бучанському районі, що зазнав суттєвих руйнувань внаслідок бойових дій та окупації у 2022 році.

Поряд із цим зберігається висока концентрація бюджетних ресурсів на окремих критично важливих інфраструктурних напрямках. Насамперед йдеться про проєкти водозабезпечення у Дніпропетровській області,

реалізація яких пов'язана з ліквідацією наслідків знищення Каховської ГЕС. Саме ці проєкти сформували найбільші обсяги одноразових транзакцій та увійшли до переліку найбільш капіталомістких об'єктів Фонду.

Окремий блок дослідження був присвячений аналізу транзакційної активності та операційної складності реалізації проєктів. Верифікація понад 3,7 тис. платіжних доручень дозволила виявити високий рівень фрагментації бюджетних потоків. Більше половини всіх транзакцій припало на платежі до 100 тис. грн, а окремі проєкти супроводжувалися десятками або навіть понад сотнею окремих платіжних операцій. Така структура свідчить про поетапний характер фінансування, однак одночасно створює значне адміністративне навантаження на систему казначейського обслуговування та ускладнює моніторинг ефективності використання коштів.

Дослідження також виявило низку системних проблем, що залишаються характерними для функціонування Фонду. Серед них:

- нерівномірне освоєння коштів між окремими проєктами;
- висока залежність від коригування урядових рішень у процесі реалізації програм;
- наявність об'єктів із нульовим або мінімальним використанням коштів;
- відсутність уніфікованих підходів до структурування платежів та організації фінансування;
- концентрація значної кількості транзакцій наприкінці бюджетного року;
- обмежена прозорість використання коштів, перерахованих через механізми банківського посередництва в межах програм компенсацій.

Важливим результатом дослідження стало формування та верифікація унікальної бази даних проєктів Фонду, а також створення аналітичного дашборду, який систематизує інформацію щодо розподілу коштів, об'єктів, платіжних операцій, підрядників та регіональної структури видатків. Це дозволяє не лише підвищити прозорість використання бюджетних ресурсів, але й створює основу для подальшого незалежного моніторингу процесів відбудови України.

Загалом результати дослідження свідчать про поступове підвищення ефективності функціонування Фонду та вдосконалення механізмів реалізації проєктів відновлення. Водночас збереження високого рівня операційної складності, фрагментації фінансових потоків та концентрації управлінських рішень актуалізує необхідність подальшої стандартизації процедур, розвитку систем цифрового моніторингу та посилення інституційної прозорості у сфері управління бюджетними коштами, спрямованими на відбудову.

Вступ

Повномасштабна збройна агресія російської федерації спричинила значні втрати для економіки України та призвела до масштабних руйнувань житлової, соціальної й критичної інфраструктури. Відновлення пошкоджених і зруйнованих об'єктів стало одним із ключових завдань державної політики, що потребує значних фінансових ресурсів, ефективної координації управлінських рішень і прозорих механізмів використання бюджетних коштів. З цією метою у 2022 році був створений Фонд ліквідації наслідків збройної агресії (далі – Фонд), який функціонує уже четвертий рік, забезпечуючи державну підтримку відбудови постраждалих територій та інфраструктурних об'єктів.

Упродовж попередніх років функціонування Фонду супроводжувалося формуванням нових процедур управління коштами, вдосконаленням підходів до відбору проєктів і поступовим накопиченням практичного досвіду реалізації програм відновлення. Водночас складність процесів планування, багаторівневість ухвалення управлінських рішень та значні обсяги фінансування обумовлюють необхідність системного незалежного аналізу ефективності використання коштів Фонду та оцінки результативності реалізації відповідних бюджетних програм.

Це дослідження є продовженням серії аналітичних матеріалів, присвячених аналізу видатків державного бюджету, спрямованих на відновлення. Раніше Fiscal Center вже підготував такі матеріали:

- «Видатки Фонду ліквідації наслідків збройної агресії у 2023 році»¹;
- «Видатки Фонду ліквідації наслідків збройної агресії у 2024 році»².

Накопичення даних за кілька років дозволяє розглядати дослідження не лише як окремі аналітичні звіти, а як системний моніторинг функціонування Фонду, що дає можливість простежити еволюцію підходів до управління бюджетними ресурсами, виявити сталі проблеми та оцінити, якою мірою державні органи враховують попередні застереження та рекомендації.

¹ <https://fiscalcenter.org/project/war-recovery-fund-2023-ukraine>

² <https://fiscalcenter.org/project/war-recovery-fund-2024-ukraine>

Дослідження за 2025 рік спрямоване на виявлення ключових тенденцій у використанні коштів Фонду, аналіз змін у структурі фінансування та оцінку того, як удосконалюються механізми планування, розподілу та контролю за реалізацією проєктів відновлення.

Аналітична частина дослідження ґрунтується на опрацюванні відкритих фінансових даних, урядових рішень, інформації Державної казначейської служби України (далі – Казначейство), закупівель Prozorro, а також на власній систематизації та верифікації зібраної інформації. Це дозволяє комплексно оцінити розподіл відповідних бюджетних коштів, визначити ключові тенденції у реалізації проєктів відновлення та виявити нові виклики, що виникають у процесі функціонування Фонду.

Як і за результатами досліджень використання коштів Фонду за 2023–2024 роки, для забезпечення системності, відтворюваності та прозорості проведеного аналізу в межах цього дослідження також сформовано структуровану базу даних закупівель, платіжних операцій та проєктів, що фінансуються за рахунок Фонду³. Вона включає деталізовану інформацію щодо об'єктів відновлення, обсягів фінансування, кількості платіжних доручень, розпорядників коштів та етапів реалізації проєктів. Така структура даних дозволяє здійснювати багатовимірний аналіз фінансових потоків і виявляти як макротренди, так і мікрорівневі особливості виконання бюджетних програм.

На основі сформованої бази даних розроблений інтерактивний аналітичний дашборд⁴, який забезпечує візуалізацію ключових показників Фонду, зокрема динаміки фінансування, регіонального розподілу видатків, інтенсивності платіжних операцій та ступеня реалізації окремих проєктів. Дашборд дає змогу оперативно ідентифікувати диспропорції у фінансуванні, оцінювати ефективність використання коштів у розрізі програм і об'єктів, а також підвищує рівень доступності та інтерпретованості аналітичних результатів для широкого кола користувачів.

Це дослідження стало результатом детального аналізу зібраної інформації і є аналогом фінансового аудиту, здійсненого незалежним аналітичним центром. Його результати можуть бути використані органами місцевого самоврядування, державними органами та донорськими організаціями для підвищення ефективності управління процесом відновлення зруйнованої вітчизняної інфраструктури.

³ <https://fiscalcenter.org/databases/ukraine-fund-liquidation-spending-recovery-2023-2025/>

⁴ <https://fiscalcenter.org/dashboard/fund-liquidation-recovery-spending/>

1. Інституційна трансформація та особливості функціонування Фонду

1.1. Особливості функціонування Фонду

Фонд був створений у жовтні 2022 року для фінансування відновлення об'єктів інфраструктури, житлового фонду та соціальної сфери, пошкоджених або зруйнованих внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації. Фактична реалізація механізму фінансування розпочалася з травня 2023 року. А вже у 2024-2025 роках він поступово закріпився як один із ключових фінансових інструментів державної політики у сфері відновлення. Діяльність Фонду демонструє перехід від екстреного механізму реагування до більш системного інструменту фінансування відбудови.

Оскільки Фонд функціонує у складі спеціального фонду державного бюджету, його використання має низку характерних особливостей, визначених Бюджетним кодексом України. Зокрема, видатки здійснюються за рахунок визначених джерел надходжень спеціального фонду, а бюджетні зобов'язання розпорядників можуть братися виключно в межах фактичних надходжень. Водночас невикористані на кінець бюджетного року кошти не повертаються до єдиного казначейського рахунку, а формують залишки, які можуть бути використані у наступних бюджетних періодах.

Джерелом наповнення Фонду у 2025 році стали:

- залишок коштів станом на 01.01.2025, сформований за рахунок надходжень спеціального фонду державного бюджету в попередніх бюджетних періодах до Фонду⁵;
- примусово вилучені у 2025 році кошти у зв'язку з виконанням Законів України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів»⁶ і «Про санкції»⁷ (табл. 1).

⁵ Залишок зберігається на рахунку спеціального фонду державного бюджету за бюджетною програмою Мінрозвитку 3121430 «Фонд ліквідації наслідків збройної агресії».

⁶ Код 21085000

⁷ Код 21087000

Таблиця 1

Інформація щодо джерел формування Фонду у 2025 році (млрд грн)

Джерело	Наявні кошти	Виділені кошти ⁸	Фактично використані кошти	% освоєння
Залишок коштів станом на 01.01.2025	7,621	6,278	5,133	82%
Кошти, отримані з виконання законів «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» та «Про санкції»	9,081	8,879	8,879	100%
ВСЬОГО	16,702	15,157	14,012	92%

Джерело: звітність Казначейства.

Загалом аналіз структури формування та використання коштів Фонду у 2025 році свідчить про збереження практики використання залишків попередніх бюджетних періодів як одного з ключових джерел фінансування відновлювальних заходів, а також про поступове залучення конфіскованих активів держави-агресора до фінансування проєктів відбудови.

За даними Казначейства, у 2025 році загальний обсяг ресурсів Фонду становив 16,7 млрд грн. Із цієї суми відповідно до рішень Уряду було розподілено майже 15,2 млрд грн, що становить близько 91% наявних коштів Фонду. Фактичні видатки за підсумками року склали 14,0 млрд грн, або 92% від обсягу розподіленого рішеннями Уряду фінансування.

На кінець 2025 року залишок коштів Фонду становив 2,689 млрд грн, з яких майже 1,545 млрд грн залишилися нерозподіленими (табл. 2).

⁸ Відповідно до прийнятих Кабміном рішень.

Таблиця 2

Розподіл та використання коштів Фонду у 2023-2025 роках (млрд грн)

Показник	2023	2024	2025
Загальний обсяг коштів	61,861	24,575	16,702
Розподілено	56,599 (91,5% загального обсягу)	23,269 (94,7% загального обсягу)	15,157 (90,8% загального обсягу)
Нерозподілено	5,264 (8,5% загального обсягу)	1,306 (5,3% загального обсягу)	1,545 (9,2% загального обсягу)
Фактично використано	34,799 (56,2% загального обсягу або 61,5% розподілених)	16,953 (69,0% загального обсягу або 72,9% розподілених)	14,012 (83,9% загального обсягу або 92,4% розподілених)

Джерело: власні розрахунки та звітність Казначейства.

Аналіз розподілу та використання коштів Фонду у 2023-2025 роках демонструє поступову зміну масштабів його фінансування та позитивну динаміку у рівні фактичного використання бюджетних ресурсів. Після значного обсягу надходжень у 2023 році (61,9 млрд грн) у наступні роки спостерігається суттєве скорочення фінансового ресурсу Фонду. Зокрема, у 2024 році його обсяг становив 24,6 млрд грн, а у 2025 році – вже 16,7 млрд грн. Така тенденція може бути пов'язана з кількома чинниками, зокрема:

- використанням значної частини накопичених ресурсів у попередні роки, що відповідно зменшило залишки коштів на початок наступних бюджетних періодів;
- відсутністю у 2025 році надходжень від перерахування частини прибутку Національного банку України, що могло б виступати додатковим джерелом наповнення спеціального фонду державного бюджету як, до прикладу, у 2023 році.

Водночас простежується позитивна тенденція щодо підвищення рівня фактичного використання розподілених коштів. Якщо у 2023 році було освоєно 61,5% від розподілених Урядом коштів Фонду, то у 2024 році цей показник зріс до 72,9%, а у 2025 році – до 92,4%. Така динаміка може свідчити про поступове покращення процедур планування та реалізації проєктів відновлення, а також про підвищення дисципліни розпорядників бюджетних коштів у частині виконання бюджетних програм та фінансування проєктів, які розпочалися в попередні роки для їх завершення.

Водночас у 2025 році зберігається певна частка нерозподілених коштів Фонду (1,5 млрд грн або 9,2% загального обсягу), що вказує на наявність резерву коштів, який Уряд не спрямував на фінансування проєктів відновлення протягом бюджетного періоду. Це вкотре актуалізує питання ефективності планування, своєчасності ухвалення управлінських рішень та координації між органами влади у процесі реалізації політики відбудови.

Зазначені тенденції також проявляються у структурі використання коштів головними розпорядниками бюджетних коштів (далі – ГРБК). Деталізацію планових і фактичних показників за основними напрямками фінансування Фонду у 2025 році наведено на рис. 1 та у Додатку 1.

У 2025 році виділення коштів Фонду здійснювалося лише для Міністерства розвитку громад та територій України (далі – Мінрозвитку) та Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України (далі – Агентство відновлення), що забезпечило високий рівень освоєння коштів (84-100%) та спростило контроль за реалізацією програм.

На відміну від цього, у 2023–2024 роках кошти розподілялися серед значно більшої кількості розпорядників, серед яких були МВС, Мінветеранів, Міноборони, МОЗ, НАМН України, Фонд державного майна та кілька обласних адміністрацій. Така широка структура ускладнювала моніторинг і призводила до більш нерівномірного виконання програм: від 0 до 100% залежно від напрямів. Натомість концентрація видатків у 2025 році в межах двох розпорядників дозволила посилити централізацію прийняття рішень та забезпечити більш узгоджену реалізацію програм відновлення.

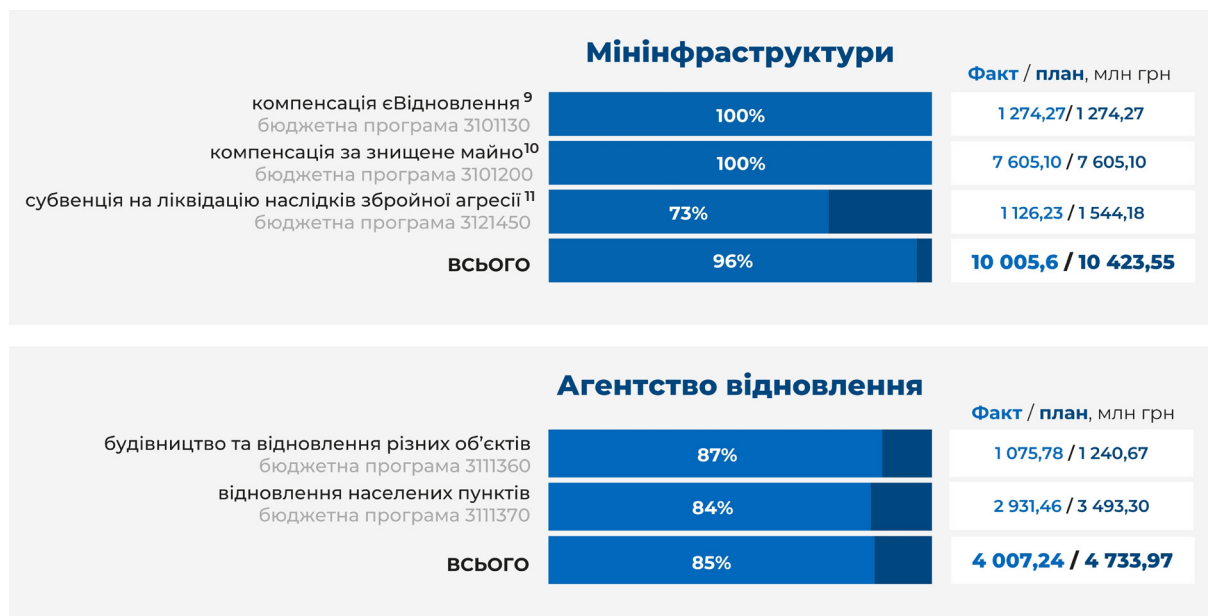

Рисунок 1. Загальні показники розподілу коштів Фонду у 2025 році

Джерело: звітність Казначейства.

⁹ додатково до коштів Фонду за спеціальним фондом передбачено 3 703,1 млн грн (використано 2 892,3 млн грн або 78,1%), які надані відповідно до Грантової угоди Мультидонорського трастового фонду підтримки, відновлення, відбудови та реформування України (проект «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)» між Україною та Міжнародною асоціацією розвитку від 15.05.2025 (постанова КМУ від 15.07.2025 №864)).

¹⁰ додатково до коштів Фонду за загальним фондом передбачено 3 млрд грн, які станом на 01.03.2025 використані в повному обсязі.

¹¹ загальнодержавні видатки та кредитування.

1.2. Інституційні зміни у процедурі прийняття рішень щодо розподілу коштів Фонду

У 2025 році відбулися суттєві зміни у процедурі прийняття рішень щодо використання коштів Фонду, зокрема в частині інституційного контролю та погоджувальних механізмів. Слід підкреслити, що на відміну від практики 2023-2024 років, у 2025 році рішення Кабінету Міністрів України (далі – Кабмін, Уряд) про виділення коштів Фонду вже не потребували обов’язкового погодження з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету¹².

У 2023-2024 роки така процедура була важливим елементом парламентського контролю за використанням бюджетних ресурсів. Вона передбачала, що після ухвалення Урядом рішення про розподіл коштів Фонду, ГРБК мав звернутися до профільного комітету парламенту для погодження. Це, своєю чергою, забезпечувало додаткову перевірку доцільності, обґрунтованості та цільового спрямування видатків, а також підвищувало рівень прозорості бюджетного процесу.

Водночас це не означає повну відсутність контролю, адже у 2025 році зберігається вимога щодо внутрішнього погодження, зокрема, забезпечення відповідним ГРБК необхідних процедур узгодження в межах виконавчої вертикалі, що включає погодження з Міністерством фінансів України, іншими центральними органами виконавчої влади, а також проведення експертизи бюджетних програм, фінансово-економічних розрахунків і відповідності стратегічним пріоритетам державної політики. Таким чином, трансформація процедури у 2025 році відображає загальну тенденцію до централізації управління бюджетними ресурсами та підвищення оперативності прийняття рішень, що особливо актуально в умовах воєнного стану та необхідності швидкого реагування на виклики. Водночас це зменшує рівень парламентського впливу на розподіл коштів і підвищує вимоги до прозорості та підзвітності органів виконавчої влади, а також до ефективності внутрішніх механізмів фінансового контролю.

У 2025 році Кабінет Міністрів ухвалив 8 рішень щодо розподілу коштів Фонду (1 розпорядження та 7 постанов). Окрім того, було внесено 11 змін до цих актів, що свідчить про високу динамічність бюджетного процесу та потребу в постійному коригуванні обсягів і напрямів фінансування.

¹² Порядок використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії у новій редакції відповідно до постанови Уряду від 21.02.2025 № 180.

Зокрема, повністю без змін протягом року залишилися рішення, що стосувалися реалізації соціально орієнтованих програм:

- компенсаційного механізму «єВідновлення», який був закріплений двома окремими урядовими рішеннями, прийнятими послідовно;
- компенсації за знищене майно, що реалізовувались на підставі трьох окремих рішень Уряду.

Водночас значно більш динамічною була ситуація за напрямками, пов'язаними з інфраструктурним відновленням та міжбюджетними трансфертами. Так, найбільшу кількість коригувань – 6 змін – зазнала субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на ліквідацію наслідків збройної агресії, головним розпорядником коштів за якою виступало Мінрозвитку.

Подібна тенденція спостерігалася і за напрямками, що реалізовувалися Агентством відновлення. Зокрема, у межах програми будівництва та відновлення різних об'єктів було внесено 3 зміни, що стосувалися коригування переліку проєктів та обсягів їх фінансування. Аналогічно, за напрямом відновлення населених пунктів зафіксовано 2 зміни, які були спрямовані на адаптацію розподілу коштів до актуалізованих потреб територіальних громад.

Таким чином, у 2025 році чітко простежується розмежування між стабільними соціальними програмами, які не потребували перегляду прийнятих рішень, та гнучкими інфраструктурними напрямками, що вимагали багаторазового коригування. Це підтверджує, що рівень змінюваності урядових рішень безпосередньо залежить від якості відпрацювань початкових урядових рішень, відбору для фінансування виключно пріоритетних проєктів, а також складності реалізації програм та ступеня впливу зовнішніх факторів, зокрема безпекової ситуації та масштабів руйнувань. Водночас така практика може свідчити і про певну недосконалість первинного планування, що зумовлює необхідність багаторазового перегляду вже прийнятих рішень.

2. Результати оцінки (за винятком «Відновлення та компенсації за знищене майно»)

2.1. Систематизація даних

Для оцінки розподілу та фактичного використання коштів Фонду верифіковані такі видатки (за винятком «Відновлення та компенсації за знищене майно»):

1. Мінрозвитку:

- субвенція на ліквідацію наслідків збройної агресії¹³ (заплановано – 1,5 млрд грн, використано – 1,1 млрд грн);

2. Агентство відновлення:

- будівництво та відновлення різних об'єктів¹⁴ (заплановано – 1,2 млрд грн, використано – 1,1 млрд грн);
- відновлення населених пунктів¹⁵ (заплановано – 3,5 млрд грн, використано – 2,9 млрд грн).

При цьому не враховано видатки, перераховані Мінрозвитку¹⁶ банкам для подальшого розподілу в межах програми «Відновлення»¹⁷ (заплановано та використано майже 1,3 млрд грн), а також компенсації за знищене майно¹⁸ (заплановано та використано 7,6 млрд грн). Зазначені видатки Фонду не були включені до основного аналізу ефективності використання коштів через низку об'єктивних обмежень, пов'язаних як із режимом доступу до інформації, так і з особливостями бюджетного обліку та управління ресурсами. Це зумовлено тим, що видатки, перераховані ГРБК до банків (фінансових установ), не можуть бути повноцінно враховані як фактично освоєні, оскільки відсутні відкриті дані щодо їх остаточного зарахування на рахунки кінцевих отримувачів та подальшого використання за цільовим призначенням. Зокрема, механізм реалізації таких програм передбачає перерахування

¹³ КПКВ 3121450

¹⁴ КПКВ 3111360

¹⁵ КПКВ 3111370

¹⁶ Довідково: відображається лише платіжка між рахунками Мінрозвитку, немає деталізації по об'єктах.

¹⁷ КПКВ 3101130

¹⁸ КПКВ 3101200

бюджетних коштів на окремі рахунки, відкриті у банківських установах, після чого подальші виплати здійснюються банками на підставі сформованих реєстрів або списків отримувачів. Водночас інформація про такі подальші операції, включаючи окремі платіжні доручення та фактичні транзакції кінцевим отримувачам, як правило, не оприлюднюється у системі Є-data, що суттєво обмежує можливості детального моніторингу руху коштів та проведення їх транзакційного аналізу.

Такий механізм трансферного перерозподілу коштів суттєво ускладнює проведення поточної аналітики та об'єктивну оцінку результативності відповідних видатків, що, своєю чергою, знижує рівень прозорості та підзвітності їх використання.

Порівняльний аналіз реалізації проєктів за рахунок коштів Фонду у 2025 році порівняно з 2023-2024 роками свідчить про формування відносно сталої динаміки ефективності використання бюджетних ресурсів, що характеризується одночасним підвищенням загальної результативності освоєння виділених рішеннями Уряду коштів. Варто відзначити, що загальний рівень виконання бюджетних програм демонструє поступове зростання ефективності управління фінансовими ресурсами. Якщо у 2023 році рівень виконання становив 51%, то у 2024 році зріс до 70%, а у 2025 році – до 92%, що свідчить про суттєве покращення бюджетної дисципліни та процедур реалізації проєктів.

Найбільш позитивна динаміка простежується у межах субвенції на ліквідацію наслідків збройної агресії, яка демонструє суттєве зростання ефективності реалізації протягом 2023-2025 років. Так, у 2023 році рівень виконання за цим напрямом становив близько 37%, тоді як у 2024-2025 роках він зріс до 73%, що свідчить про істотне покращення управління та прискорення реалізації відповідних проєктів. Водночас, попри позитивну динаміку, використання коштів субвенції на ліквідацію наслідків збройної агресії продовжує характеризуватися нижчим рівнем виконання порівняно з іншими бюджетними програмами.

У структурному вимірі важливо зазначити, що у 2025 році спостерігається суттєва концентрація коштів Фонду в межах обмеженої кількості бюджетних програм та ГРБК. Якщо у 2023-2024 роках фінансування розподілялося між значною кількістю об'єктів, бюджетних програм і ГРБК, то у 2025 році переважна частина ресурсів була сконцентрована у межах програм Мінрозвитку та Агентства відновлення. Така тенденція може бути пов'язана як зі скороченням загального фінансового ресурсу, доступного для реалізації заходів з відбудови, що зумовило необхідність його більш цільової концентрації, так і зі

зміною управлінських підходів до функціонування Фонду після зміни керівництва профільного міністерства у 2024 році. Водночас це може свідчити про перехід до більш централізованої моделі управління коштами Фонду та пріоритизації окремих найбільш критичних напрямів відновлення і компенсаційних механізмів.

Узагальнюючи трирічний період, варто зазначити, що використання коштів Фонду:

- демонструє поступове підвищення загальної ефективності, що проявляється у зростанні рівня виконання бюджетних програм та збільшенні частки реалізованих об'єктів;
- формує ключовий структурний виклик, пов'язаний із необхідністю підвищення спроможності реалізації довгострокових відновлювальних проєктів, які є найбільш ресурсномісткими, але водночас демонструють нижчі показники фактичного освоєння коштів.

2.2. Загальний опис верифікованих видатків Фонду

За результатами уніфікації інформації щодо видатків Фонду за 2025 рік сформована верифікована база з 216 об'єктів на виділену (заплановану) суму майже 6,3 млрд грн (без урахування програми «Відновлення» та компенсацій за знищене майно). При цьому опрацьовано та узагальнено більше 3,7 тис. платіжних доручень Казначейства, отриманих з Є-data.

Для 4 об'єктів протягом року скасовано фінансування на загальну суму 41,3 млн грн¹⁹, зокрема:

- нове будівництво будівлі сільської ради в с. Посад-Покровське (Херсонська область) – 3 млн грн;
- реконструкція мереж вуличного освітлення, пошкоджених внаслідок бойових дій в с. Бородянка (Київська область) – 12 млн грн;
- капітальний ремонт багатоквартирного будинку по вул. Центральна, 318 в с. Бородянка (Київська область) – 6,3 млн грн;
- капітальний ремонт багатоквартирного будинку по вул. Поштовій, 1, в с. Бородянка (Київська область) – 20 млн грн.

¹⁹ У межах бюджетної програми на відновлення населених пунктів (3111370).

Крім того у 2025 році:

- за 2 проєктами використано 0 грн (сумарно заплановано 2 млн грн), зокрема це:
 - капітальний ремонт багатоквартирного будинку в м. Ірпінь Київської області по вул. Гостомельське шосе, 7-а (у т.ч. проектування) – заплановано 1,8 млн грн;
 - будівництво магістрального водогону Марганець – Нікополь – Покров, Дніпропетровська область – заплановано 0,2 млн грн.
- за 6 проєктами змінено джерело фінансування (порівняно з попередніми роками) – бюджетну програму та в окремих випадках навіть ГРБК, зокрема:
 - капітальний ремонт житлового будинку по вул. Зестафонська, 8 (м. Запоріжжя) – у 2023-2024 рр. фінансування здійснювалося Агентством відновлення у межах будівництва та відновлення різних об'єктів²⁰, тоді як у 2025 році – Мінрозвитку у межах субвенції на ліквідацію наслідків збройної агресії²¹;
 - три проєкти – нове будівництво магістрального водогону р. Інгулець – Південне водосховище (м. Кривий Ріг); нове будівництво магістрального водогону Марганець – Нікополь – Покров; нове будівництво трубопроводу для скиду шахтних вод з балки Свистунова – у 2023-2024 рр. реалізувались у межах експериментального будівництва магістральних водогонів²², а у 2025 році, зважаючи на відсутність такої бюджетної програми у державному бюджеті, – у межах будівництва та відновлення різних об'єктів;
 - два проєкти – капітальний ремонт житлового будинку по вул. Проскурівська, 4, с. Гостомель та реконструкція пошкодженого майна будинку по вул. Комарова, 40Б/1 с. Мила (Київська обл.) у 2024 році фінансувались за рахунок бюджетної програми Київської ОВА щодо відновлення пошкоджених багатоквартирних житлових будинків²³, тоді як у 2025 році – у межах субвенції на ліквідацію наслідків збройної агресії, передбаченої Мінрозвитку²⁴.

²⁰ КПКВ 3111360

²¹ КПКВ 3121450

²² КПКВ 3111340

²³ КПКВ 7801040

²⁴ КПКВ 3121450

У 2025 році із 212 об'єктів, передбачених до фінансування, структура виглядала наступним чином:

1. Залежно від джерела фінансування:

- 26 об'єктів – у межах будівництва та відновлення різних об'єктів;
- 57 об'єктів – за рахунок коштів субвенції на ліквідацію наслідків збройної агресії;
- 129 об'єктів – у межах відновлення населених пунктів.

2. За часовими характеристиками фінансування проєктів:

- 91 об'єкт – це проєкти, фінансування яких було розпочато у 2023-2024 роках і які продовжували фінансуватися у 2025 році. Загальний обсяг запланованого фінансування у 2025 році за ними становив 2,6 млн грн;
- 106 об'єктів – перехідні з 2024 року, із загальним обсягом запланованого фінансування 3,2 млрд грн;
- 15 об'єктів – нові проєкти 2025 року із запланованим фінансуванням у розмірі 0,5 млрд грн. Вони переважно стосувалися відновлення житлової та транспортної інфраструктури в постраждалих регіонах. Зокрема, це проєкти з капітального ремонту та нового будівництва приватних житлових будинків та капітального ремонту вулично-дорожньої мережі у с. Посад-Покровське Херсонської області, окремі об'єкти нового житлового будівництва в Чернігівській області (с. Ягідне), проєкт реконструкції парку відпочинку «Рудка» у с-щі Бородянка Київської області тощо.

У табл. 3 наведені узагальнені показники щодо планового та фактичного використання коштів Фонду відповідно до рішень уряду (з урахуванням усіх змін, внесених протягом 2025 року).

Таблиця 3

Планове та фактичне використання коштів Фонду
за окремими рішеннями Кабміну (за винятком єВідновлення
та компенсації за знищене майно), млн грн

КПКВ	Акт Кабміну у 2024 році	Виділено кошти (план)		Фактично використано		Відсоток виконання плану
		Кількість об'єктів	Загальна сума	Кількість об'єктів	Загальна сума	
3121450	постанова №570	57	1544,2	56	1126,2	73%
3111360	постанова №412	26	1240,67	25	1075,8**	87%
3111370	постанова №251	129	3493,3	129	2931,5***	84%
ВСЬОГО		212*	6278,17	210	5133,5	82%

*без урахування 4 проєктів, за якими протягом 2025 року скасовано фінансування (3111370).

**за даними Казначейства, при цьому верифіковано 1 054,9 млн грн (опис виявленої розбіжності наведено у п. 3.1 дослідження).

*** за даними Казначейства, при цьому верифіковано 2 928,2 млн грн (опис виявленої розбіжності наведено у п. 3.1 дослідження).

Джерело: дані Казначейства та розрахунки авторів.

Загалом дані табл. 3 свідчать, що у 2025 році Фонд забезпечив фінансування переважної більшості запланованих проєктів, однак повного освоєння передбачених верифікованих бюджетних ресурсів досягнуто не було. За даними Казначейства, за трьома основними бюджетними програмами планувалося профінансувати 212 об'єктів на 6,28 млрд грн, тоді як фактично використано 5,13 млрд грн, або 82% від запланованого обсягу. При цьому кількість профінансованих об'єктів майже відповідала плану – реалізовувались 210 проєктів, що свідчить про збереження загальної структури фінансування навіть за умов неповного використання коштів.

Водночас, слід зауважити, що через фрагментарність первинної звітності та відсутність повної консолідації інформації між різними рівнями бюджетного обліку вдалося верифікувати фактичні видатки на рівні 5,11 млрд грн, що дещо відрізняється від агрегованих даних Казначейства (5,13 млрд грн). Виявлена різниця зумовлена методологічними розбіжностями у врахуванні окремих транзакцій, а також різними підходами до відображення завершених і частково виконаних платіжних операцій у звітності. Зазначені обмеження верифікації свідчать про наявність проблем уніфікації облікових даних та ускладнюють забезпечення повної зіставності фінансових показників. Деталізований аналіз причин таких розбіжностей, а також опис застосованої методики верифікації наведені у п. 3.1 дослідження.

2.3. Кількісний та вартісний розподіл коштів Фонду за сферами

Не менш важливою у межах дослідження є оцінка кількісного та вартісного розподілу об'єктів, які профінансовані за кошти Фонду за типами об'єктів (рис. 2-3 та Додаток 2). Це дасть можливість виявити пріоритетні напрями фінансування та оцінити баланс між різними видами відновлювальних ініціатив.

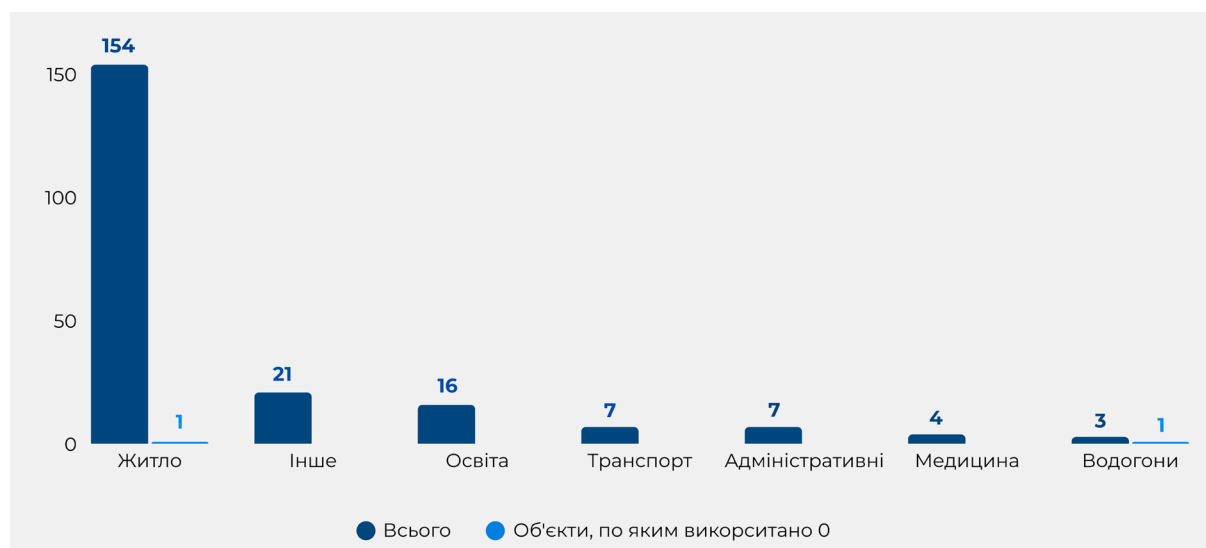

Рисунок 2. Розподіл профінансованих об'єктів за типами, од.

Джерело: розрахунки авторів.

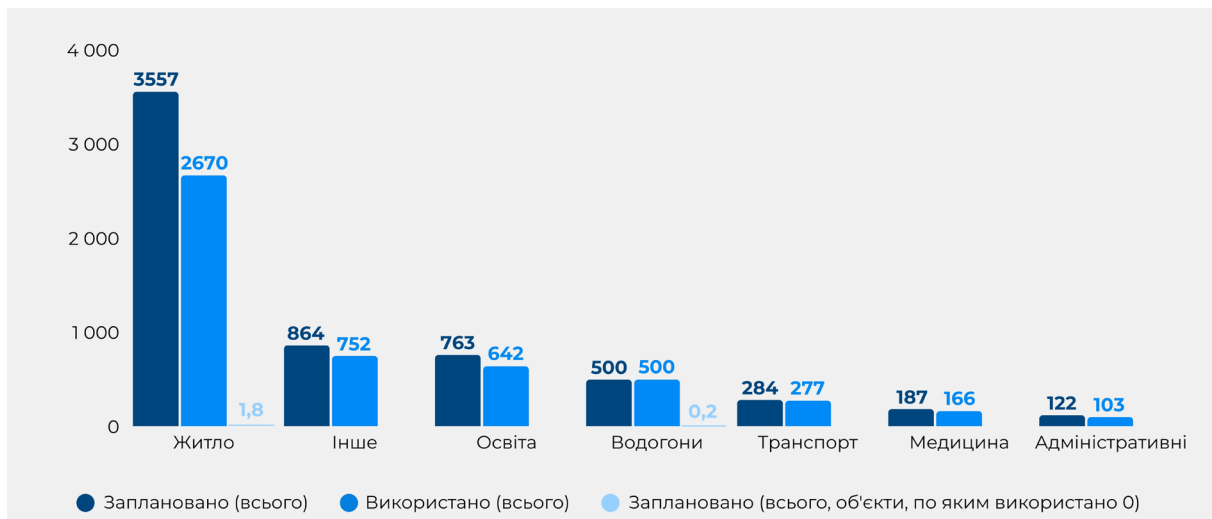

Рисунок 3. Обсяг запланованих та використаних коштів Фонду у 2025 році, млн грн

Джерело: розрахунки авторів.

З рис. 2-3 та Додатка 2 можна зробити такі висновки:

- відновлення житла є беззаперечним пріоритетом за кількістю проєктів – 154 об'єкти, що значно перевищує інші категорії. Водночас за обсягом фінансування житло також займає перше місце: заплановано 3 557 млн грн, з яких використано 2 670 млн грн (близько 75%);
- категорія «інше», яка має комплексний характер і спрямована на відновлення базових умов життєдіяльності громад та критичної інфраструктури, займає друге місце за кількістю проєктів (21 об'єкт) та демонструє вищий рівень використання коштів: із 864 млн грн використано 752 млн грн (близько 87%). Зокрема, йдеться про будівництво та ремонт укриттів і протирадіаційних сховищ, реконструкцію та відновлення систем електро-, газо- та водопостачання, будівництво очисних споруд і бюветів, а також ремонт вулично-дорожньої мережі. Крім того, до цієї категорії входять окремі об'єкти соціально-культурної інфраструктури (заклади культури, громадські простори) та енергетичні об'єкти (зокрема, котельні);
- у сфері освіти реалізовано 16 об'єктів із загальним фінансуванням 763 млн грн, з яких використано 642 млн грн (приблизно 84%). Це свідчить про відносно стабільний рівень виконання проєктів у цій сфері без об'єктів із нульовим освоєнням;

- проекти водогонів, хоча і представлені лише 3 об'єктами, проте мають майже 100% рівень реалізації: із запланованих 500 млн грн використано 499,8 млн грн. При цьому 0,2 млн грн – це повне невикористання коштів за проектом нове будівництво магістрального водогону Марганець – Нікополь – Покров у Дніпропетровській області;
- транспортна інфраструктура (7 об'єктів) характеризується високим рівнем освоєння коштів – 277 із 284 млн грн (понад 97%), що є одним із найкращих показників серед усіх категорій;
- у сфері медицини (4 об'єкти) використано 166 із 187 млн грн (близько 89%), що також свідчить про ефективну реалізацію проектів без випадків нульового фінансування;
- адміністративні об'єкти (7 проектів) мають один із найнижчих показників використання коштів: 103 із 122 млн грн (близько 84%).

Отже, структура фінансування та реалізації проектів демонструє концентрацію ресурсів на відновленні житла як ключовому соціально-орієнтованому напрямі. Водночас найефективніше кошти використовують у сферах транспортної та водної інфраструктури. Це свідчить про поєднання короткострокових потреб населення з розвитком критично важливої інфраструктури.

2.4. Найбільші розпорядники та отримувачі коштів Фонду

У структурі використання коштів Фонду у 2025 році важливе аналітичне значення має ідентифікація ключових розпорядників бюджетних коштів, які забезпечують реалізацію проєктів відновлення на регіональному рівні. Узагальнені дані щодо найбільших замовників (розпорядників) коштів Фонду наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Найбільші замовники (розпорядники) коштів Фонду (млн грн)

Назва розпорядника	Сума	Кількість платіжок	Кількість об'єктів
ДРР Київської ОДА	2 259,6	1252	82
Служба відновлення у Київській обл.	649,1	658	35
Служба відновлення у Херсонській обл.	648,7	379	32
Служба відновлення у Дніпропетровській обл.	499,8	36	2
Служба відновлення у Запорізькій обл.	282,9	233	6
ВСЬОГО	4 340,14	2 558	157
% у загальному	85%	68%	74%

Джерело: розрахунки авторів.

П'ять найбільших розпорядників акумулюють 4 340,14 млн грн, що становить близько 85% загального обсягу коштів, 68% платіжних операцій та 74% об'єктів фінансування. Домінуючу позицію серед розпорядників займає ДРР Київської ОДА із загальним обсягом фінансування 2 259,6 млн грн, що охоплює 1 252 платіжні операції та 82 об'єкти відновлення. Зазначений розпорядник концентрує найбільшу частку коштів у межах Фонду та забезпечує реалізацію масштабних проєктів відновлення житлової та соціальної інфраструктури в найбільш постраждалих громадах Київської області. Значна частина фінансування спрямована на відновлення житлового фонду (приблизно 1,44 млрд грн), зокрема на відбудову житла в Бучанському районі (орієнтовно 1,15 млрд грн), який зазнав значних руйнувань. У межах цих коштів реалізуються також проєкти в Ірпені, Бучі, Гостомелі, Бузовій, Милі та Макарові, що відображає територіальну концентрацію відновлювальних заходів у зоні найбільших втрат.

Другою за обсягом фінансування є Служба відновлення у Київській області із показником 649,1 млн грн, 658 платіжними операціями та 35 об'єктами. Її діяльність також значною мірою орієнтована на відновлення житлового фонду (близько 446,3 млн грн) у постраждалих громадах, зокрема Бородянці, Ірпені, Бучі, Вишгороді, Василькові, Макарові та Пісківці.

Аналогічні пріоритети відбудов простежуються і в Херсонській, Дніпропетровській та Запорізькій областях.

Не менш важливим аспектом дослідження особливостей використання коштів Фонду є ідентифікація кінцевих бенефіціарів – підрядних організацій, що реалізують інфраструктурні проєкти. Найбільші отримувачі коштів Фонду наведено у табл. 5.

Таблиця 5

Найбільші отримувачі (підрядники) коштів Фонду (млн грн)

Назва підрядника	Сума	Кількість платіжок	Кількість об'єктів
ТОВ "Автомагістраль-Південь"	653,6	39	8
ТОВ "РДС"	256,8	18	5
Консорціум "БГ "Ветерани України"	224,2	43	5
ТОВ "БК Київ Фасад"	199,6	39	3
ТОВ "БК-Будгруп"	180,9	21	3
ТОВ "Укрбудпроектсіті"	171,0	37	4
ТОВ "Інтеграл Буд-Стандарт"	145,4	36	6
ТОВ "БК "Консул"	142,2	91	4
ПП "ІВЦ "Вектор"	142,1	12	1
ТОВ "Інтерпен-Д"	136,9	18	1
ТОВ "ЄДБК"	127,5	26	3
ТОВ "Буд-Про Системс"	127,2	9	3
ТОВ "ІБК "Білд Лайф"	116,9	24	3
Всього	2 624,28	413	
% у загальному	51%	11%	

Джерело: розрахунки авторів.

Ключові результати аналізу:

- Рівень концентрації коштів. На ТОП-13 підрядників припадає 51% від загального обсягу освоєних коштів Фонду (2,62 млрд грн), при цьому вони охоплюють лише 11% від загальної кількості платіжних операцій.
- Галузеве лідерство. Безумовним лідером є ТОВ "Автомагістраль-Південь", сума виплат якому склала 653,6 млн грн. Специфіка діяльності цього підрядника має стратегічне значення: основна частка коштів (489,9 млн грн) спрямована на критичну водну інфраструктуру в Дніпропетровській області. Зокрема, 172,2 млн грн виділено на будівництво трубопроводу для скиду шахтних вод з балки Свистунова, а 317,7 млн грн – на магістральний водогін «р. Інгулець – Південне водосховище» для забезпечення водою м. Кривий Ріг після руйнування Каховської ГЕС.
- Диференціація та рівномірність розподілу. Загалом спостерігається відсутність різких розривів у фінансуванні між іншими підрядниками. Розподіл коштів має характер плавно спадаючої експоненти, що вказує на відносно рівномірний розподіл замовлень серед значної кількості підрядників. Така тенденція зумовлена розгалуженістю видів робіт (від житлового будівництва до транспортної інфраструктури) та широкою географією об'єктів.
- Операційна інтенсивність. Аналіз кількості платіжних доручень демонструє відсутність прямої кореляції між сумою коштів та кількістю транзакцій. Наприклад, ТОВ «БК «Консул» має найбільшу кількість платіжок (91) при відносно середньому обсязі фінансування (142,2 млн грн), що може бути ознакою реалізації великої кількості дрібних етапів робіт.

З урахуванням динаміки за 2023-2025 роки простежується чітка трансформація інституційної структури управління та реалізації коштів Фонду, що дозволяє сформулювати порівняльні висновки щодо змін у системі розпорядників і отримувачів.

У 2025 році кількість розпорядників скоротилася до 20, тоді як у 2024 році їх було 51, а у 2023 році – 63. Така тенденція свідчить про подальше звуження кола суб'єктів, які мають повноваження щодо управління бюджетними ресурсами Фонду. Це може інтерпретуватися як посилення централізації управлінських рішень та концентрації фінансових потоків у меншій кількості адміністративних структур. З одного боку, це потенційно підвищує керованість процесів відновлення та спрощує координацію проєктів, однак з іншого – може зменшувати рівень інституційної розподіленості та ускладнювати контроль на рівні окремих територій.

Водночас кількість отримувачів (підрядників) у 2025 році становила 239 осіб, що є зменшенням порівняно з 284 у 2023 році та 334 у 2024 році, що свідчить про певне звуження кола виконавців у системі реалізації проєктів Фонду.

Важливим є також організаційний аспект структури отримувачів: у 2024 році значну частку становили фізичні особи-підприємці – 60 суб'єктів господарювання, що вказувало на певну лібералізацію доступу до участі в реалізації проєктів. У 2025 році, попри загальне скорочення кількості отримувачів, простежується домінування корпоративного сектору – ТОВ, що може свідчити про посилення вимог до виконавців та орієнтацію на більш потужні організаційні структури.

2.5. Розподіл об'єктів за сумою використаних коштів

Проаналізувавши найбільших розпорядників та отримувачів коштів Фонду логічно перейти до вивчення того, як саме ці кошти були фактично використані на рівні окремих проєктів. Такий розподіл дозволяє оцінити масштаби реалізації, виявити концентрацію ресурсів на певних об'єктах, а також виокремити можливі виклики, пов'язані з ефективністю та рівномірністю освоєння бюджетних коштів. Проаналізуємо розподіл об'єктів за сумою фактично використаних коштів Фонду (рис. 4).

Рисунок 4. Розподіл об'єктів за сумою фактично витрачених коштів Фонду²⁵

Джерело: розрахунки авторів.

²⁵ Без врахування 4 об'єктів, за якими скасовано фінансування.

З рис. 4 видно, що найбільша частка об'єктів, профінансованих за рахунок коштів Фонду, зосереджувалась у категорії з обсягом фактичних видатків від 1 до 10 млн грн – 87 об'єктів, що становить 41% загальної кількості профінансованих у 2025 році об'єктів. Висока питома вага проєктів саме в цьому діапазоні свідчить про переважання локальних ініціатив середнього масштабу, спрямованих на оперативне відновлення пошкодженої інфраструктури.

Друга за чисельністю група – це об'єкти з обсягом фінансування від 10 до 50 млн грн, яка налічує 73 об'єкти (34%). Сумарно ці дві категорії (від 1 до 50 млн грн) охоплюють три чверті всіх проєктів Фонду (майже 76%), що вказує на концентрацію коштів на об'єктах капітального ремонту житлового фонду та реконструкції соціально значущих споруд.

Окремо слід виділити сегмент об'єктів із вищим рівнем капіталомісткості:

- 22 проєкти (10,4%) отримали фінансування в межах 50-100 млн грн – це об'єкти, що переважно стосувалися відновлення та капітального ремонту багатоквартирного житлового фонду, пошкодженого внаслідок бойових дій, реконструкції об'єктів соціальної інфраструктури (закладів освіти, охорони здоров'я), а також окремих проєктів нового будівництва та створення захисних споруд цивільного захисту;
- 9 проєктів (4,2%) увійшли до категорії високовартісних із обсягом видатків від 100 до 500 млн грн, охоплюючи переважно масштабні інфраструктурні та інженерні об'єкти, зокрема будівництво магістральних водогонів і трубопроводів, реконструкцію систем газопостачання та вулично-дорожньої мережі, а також відновлення об'єктів медичної та освітньої інфраструктури, що зазнали значних руйнувань унаслідок бойових дій.

Отже, структура розподілу свідчить, що попри наявність дороговартісних об'єктів, основний масив фінансування спрямовано на проєкти середнього рівня (1–50 млн грн), що дозволяє забезпечити широке охоплення громад та одночасне відновлення великої кількості пошкоджених об'єктів.

При виокремленні ТОП-10 проєктів за обсягом фактичних витрат, лідерські позиції впевнено зайняли проєкти з будівництва магістральних водогонів в Дніпропетровській області, ініційовані у відповідь на наслідки руйнування Каховської ГЕС (рис. 5 та Додаток 3).

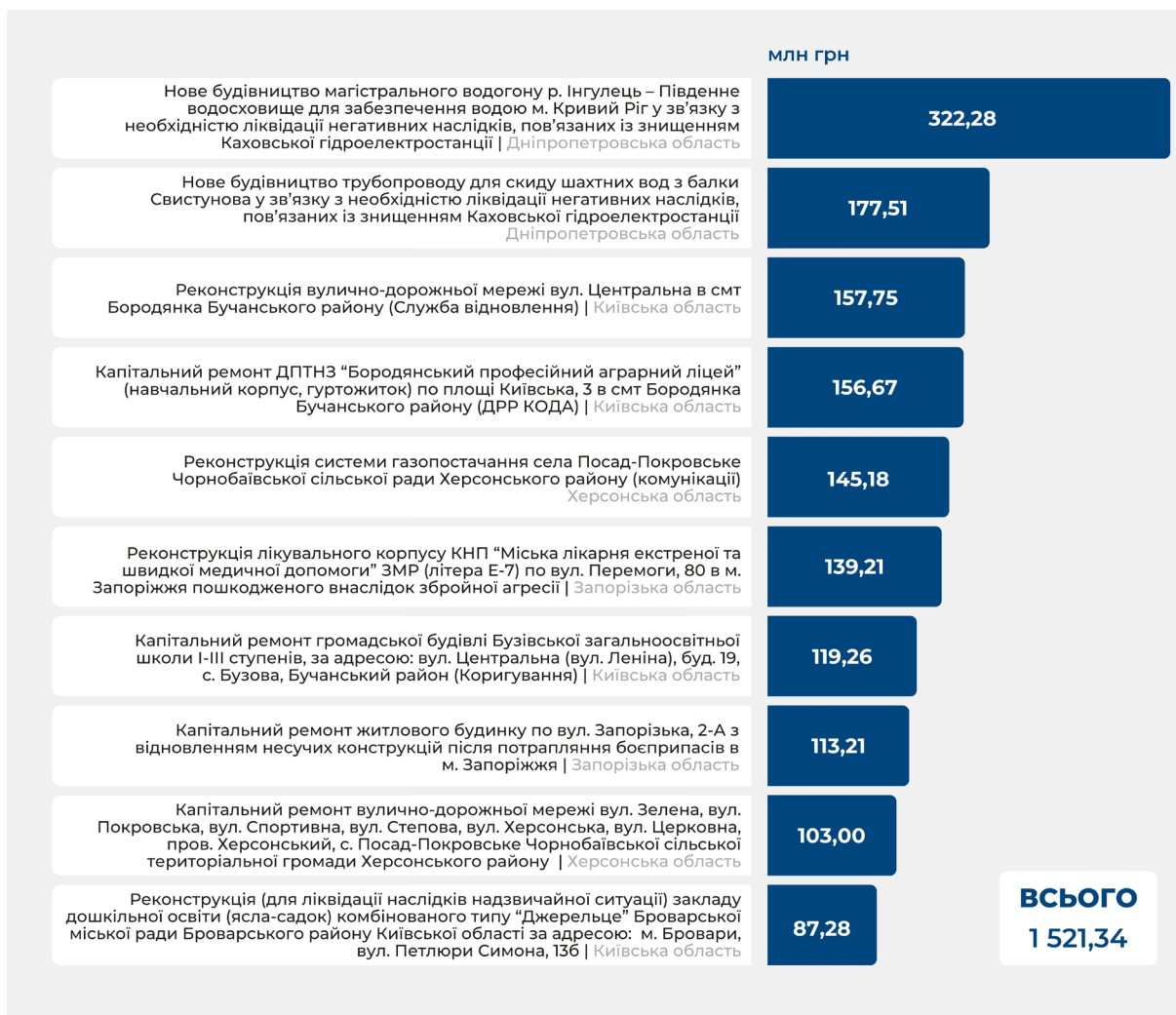

Рисунок 5. ТОП-10 об'єктів за сумою фактично витрачених коштів з Фонду, млн грн

Джерело: розрахунки авторів.

Загалом у межах ТОП-10 проєктів було освоєно 1,52 млрд грн Фонду, що становить майже 30% від загальної суми використаних коштів на всі проєкти 2025 року. Водночас з приводу відповідних проєктів зазначимо наступне:

1. Ключовими залишаються проєкти у сфері водопостачання в Дніпропетровській області, які реалізуються як відповідь на наслідки знищення Каховської ГЕС. Зокрема, ТОВ «Автомагістраль-Південь» у 2025 році продовжило здійснювати будівництво магістрального водогону р. Інгулець – Південне водосховище (322,28 млн грн) та трубопроводу для скиду шахтних вод з балки Свистунова (177,51 млн грн) із 100% виконанням планових показників.

2. У транспортній інфраструктурі варто відзначити реконструкцію вулично-дорожньої мережі у с. Бородянка Київської області, виконану ТОВ «РДС». При виділених 160,0 млн грн фактичні витрати становили 157,75 млн грн, що відповідає високому рівню виконання – 99%.

3. У сфері освіти у межах ТОП-10 проєктів реалізовано низку об'єктів відновлення в Київській області. Зокрема, капітальний ремонт Бородянського професійного аграрного ліцею, виконаний ТОВ «БК-Будгруп», профінансовано на 184,37 млн грн, з яких освоєно 156,67 млн грн (85%); ремонт Бузівської школи, здійснений ТОВ «Буд-Про Системс», – 96% виконання (119,26 із 124,43 млн грн); реконструкція дитячого садка «Джерельце» у м. Броварі виконана на 89% при витратах 87,28 млн грн.

4. У медичній сфері відзначається повне виконання проєкту реконструкції лікувального корпусу лікарні у м. Запоріжжя, реалізованого ТОВ «Інтерпен-Д» – 139,21 млн грн. Це свідчить про пріоритетність відновлення медичної інфраструктури в регіонах, що постраждали від бойових дій.

5. У житловому секторі та комунальній інфраструктурі спостерігається варіативність виконання. Так, капітальний ремонт житлового будинку у м. Запоріжжя (ТОВ «БК Сансет») виконано на 81% (113,21 із 140,48 млн грн), реконструкція системи газопостачання у Херсонській області (ПП «ІВЦ «Вектор») досягла 94%, тоді як ремонт дорожньої мережі в тому ж регіоні (ТОВ «ЄДБК») – 88%.

Резюмуючи, можна зазначити, що у 2025 році зберігається пріоритетність проєктів водозабезпечення як критичної відповіді на наслідки руйнування Каховської ГЕС. Водночас значно посилено увагу до соціальної інфраструктури – освіти та медицини. Загальний рівень виконання за розглянутими ТОП-10 проєктами є високим (94%), що свідчить про відносно ефективне освоєння коштів, хоча окремі напрями (житло та частина інфраструктурних об'єктів) демонструють нижчі відсотки освоєння виділених коштів Фонду.

2.6. Розподіл об'єктів за відсотком використання коштів

Логічним продовженням аналізу вартісної структури об'єктів є дослідження рівня освоєння виділених коштів (рис. 6). Такий підхід дає змогу оцінити реальну динаміку виконання робіт, ідентифікувати системні закономірності та визначити критичні точки, що перешкоджають своєчасній реалізації проєктів.

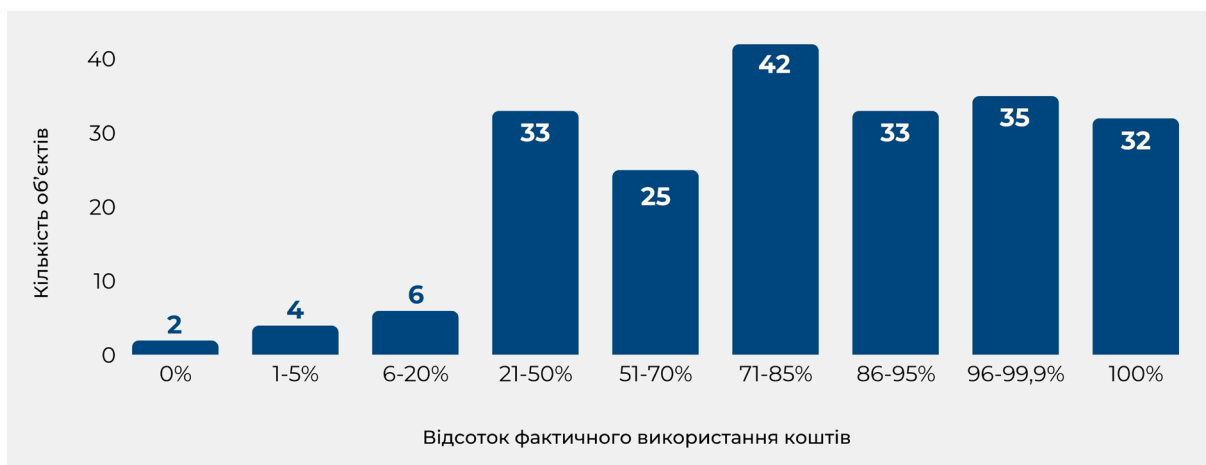

Рисунок 6. Розподіл об'єктів за відсотком використання коштів Фонду²⁶

Джерело: розрахунки авторів.

Що стосується 32 об'єктів, які повністю використали виділені кошти Фонду, то фінансування було спрямовано переважно на:

- відновлення та будівництво житлового фонду (багатоквартирні та приватні будинки, зокрема у Київській та Херсонській областях, з концентрацією у с. Бородянці та с. Посад-Покровське відповідно) – 20 об'єктів;
- відновлення об'єктів соціальної сфери (заклади освіти, охорони здоров'я, соціального захисту) – 5 об'єктів;
- розвиток та відновлення інженерної інфраструктури (будівництво водогонів, трубопроводів, реконструкція електро- та газових мереж);
- транспортну інфраструктуру (ремонт доріг та реконструкція транспортних вузлів);
- будівництво споруд цивільного захисту.

²⁶ Без врахування 4 об'єктів, за якими скасовано фінансування.

Близькими до 100% виконання були 35 об'єктів, з яких переважна частина (23 об'єкта) зосереджена у Київській області, зокрема у Бучанському районі (Бородянка, Ірпінь, Гостомель, Ворзель, Макарів), а також окремі об'єкти реалізовувались у Харківській, Сумській, Чернігівській та Херсонській областях. Найбільшу частку серед таких об'єктів становили проєкти житлового фонду – капітальний ремонт та нове будівництво багатоквартирних і приватних житлових будинків (60% об'єктів).

Разом з тим, 46 об'єктів або 22% мали незадовільний рівень використання коштів (менше 50%), за 2 об'єктами (або 1%) взагалі було відсутнє фактичне використання коштів, а 33 об'єкти (або 16%) освоїли від 21 до 50% виділених коштів.

2.7. Верифікація платіжних доручень про повернення коштів

Повернення коштів є невід'ємною складовою бюджетного процесу, що відображає динаміку коригування фінансових відносин між замовником та виконавцем. Необхідність повернення коштів на рахунки Казначейства зазвичай виникає внаслідок уточнення обсягів фактично виконаних робіт, внесення змін до умов контрактів, розірвання договірних зобов'язань або перегляду проєктно-кошторисної документації тощо. Відтак проведемо комплексну верифікацію платіжних доручень, за якими здійснювалося повернення видатків Фонду з метою виявлення їхньої структури, обсягів та потенційних причин.

Так, протягом 2025 року проведено 126 платіжних доручень про повернення коштів на загальну суму 357,4 млн грн, що охоплювали 58 об'єктів. Хронологічно ці операції відбувалися майже щомісячно (за винятком березня і червня), однак простежити чітку динаміку чи повторюваність у часі складно, оскільки суми повернень коливалися у широкому діапазоні – від 18,6 грн до 59,4 млн грн. Це свідчить про різний масштаб об'єктів, причини повернень та контекст їхнього виникнення.

Найбільші обсяги повернень зафіксовано у межах відновлення населених пунктів²⁷ – 312,3 млн грн, що становить 87% загальної суми. Територіальний розподіл повернень демонструє концентрацію у Херсонській області – 262,0 млн грн та Київській області – 94,4 млн грн.

²⁷ КПКВ 3111370

При цьому 267,9 млн грн або 75% повернень здійснено у межах 8 з 58 проєктів, а саме 7 проєктів Херсонської області та 1 проєкта Київської області.

У Херсонській області повернення коштів стосувались комплексних проєктів відновлення житлового фонду в с. Посад-Покровське Чорнобаївської територіальної громади, що включали як нове будівництво приватних житлових будинків, так і капітальні ремонти пошкодженого житла в межах відновлювальних робіт. У Київській області повернення коштів здійснено за проєктом будівництва багатоквартирного житлового будинку по вул. Декабристів, 42 у м. Васильків, обсяг якого становив -59,4 млн грн.

Аналіз наведених операцій свідчить, що повернення коштів у межах проєктів відновлення в основному мають кілька типових причин, які повторюються у різних об'єктах. Так, значна частина повернень пов'язана з невикористанням або частковим використанням авансових платежів. Це прямо зазначено у багатьох транзакціях як «повернення невикористаного авансу» або «повернення авансового платежу згідно умов договору». Такі випадки характерні як для об'єктів нового будівництва (наприклад, школа мистецтв у Бородянці, житлові будинки, гуртожитки), так і для капітальних ремонтів.

Крім того, фіксуються повернення коштів після завершення або коригування договірних зобов'язань, що здійснюються на підставі листів замовників та умов договорів. Це може свідчити про уточнення обсягів фактично виконаних робіт або перегляд фінансування в процесі реалізації проєктів.

Також частина операцій має характер повернення залишків коштів за результатами виконання робіт, зокрема у межах капітальних ремонтів багатоквартирних житлових будинків (наприклад, об'єкти у с. Бородянка). У таких випадках повернення відбувається після звірки фактичних витрат із договірною сумою. Зустрічаються технічні та бухгалтерські коригування, зокрема відновлення касових видатків за виписками Казначейства або дрібні коригування сум. Це свідчить про уточнення обліку в процесі казначейського обслуговування.

Отже, основними причинами повернень є: невикористання авансів, коригування обсягів фінансування за договорами, повернення залишків після виконання робіт, а також технічні уточнення розрахунків у межах казначейського обліку.

2.8. Регіональний розподіл видатків Фонду

Реалізація інвестиційних проєктів відбувається нерівномірно, тому важливо подивитися, як саме розподіляються кошти Фонду між регіонами. Верифіковані дані щодо регіонального розподілу коштів Фонду представлені у табл. 6.

Таблиця 6

Регіональний розподіл фактично освоєних видатків Фонду

Регіон	Сума, млн грн	Кількість об'єктів, од.
Київська	2 956,09	131
Херсонська	650,45	33
Запорізька	593,55	11
Дніпропетровська	499,79	2
Сумська	189,56	8
Чернігівська	144,36	20
Черкаська	33,49	1
Одеська	26,79	1
Миколаївська	10,90	1
Харківська	4,32	2
ВСЬОГО	5 109,28	210

Джерело: <https://fiscalcenter.org/liquidationfund>

У 2025 році спостерігається зміна регіональної структури видатків Фонду порівняно з 2023-2024 роками. Якщо у попередні роки основна частина фінансування концентрувалася у Дніпропетровській та Запорізькій областях переважно за рахунок реалізації масштабних інфраструктурних проєктів з будівництва магістральних водогонів, то у 2025 році найбільший обсяг коштів Фонду спрямовано на проєкти Київської області – 2,96 млрд грн на 131 об'єкт. При цьому лише у с. Бородянці реалізовувався 61 об'єкт на суму 1,43 млрд грн, що становить майже

половину всіх видатків області. Загалом у Київській області 105 об'єктів на суму 1,93 млрд грн стосувалися відновлення житлового фонду, що свідчить про збереження пріоритетності житлової відбудови у постраждалих від окупації громадах.

Натомість фінансування Дніпропетровської області суттєво скоротилося порівняно з 2023-2024 роками та становило 499,79 млн грн на 2 об'єкти. Водночас, як і у попередні роки, кошти були спрямовані на реалізацію масштабних інфраструктурних проєктів, пов'язаних із ліквідацією наслідків знищення Каховської ГЕС, а саме: нове будівництво магістрального водогону р. Інгулець – Південне водосховище для забезпечення водою м. Кривий Ріг (322,28 млн грн) та нове будівництво трубопроводу для скиду шахтних вод з балки Свистунова (177,51 млн грн).

У Запорізькій області використано 593,55 млн грн на 11 об'єктів. Основна частина коштів була спрямована на капітальний ремонт 10 багатоквартирних житлових будинків – 454,34 млн грн, а також на реконструкцію лікувального корпусу міської лікарні екстреної та швидкої медичної допомоги Запорізької міської ради, пошкодженого внаслідок російської збройної агресії, на суму 139,21 млн грн. Таким чином, на відміну від 2023 року, коли фінансування області переважно концентрувалося на будівництві нового магістрального водогону Хортиця (ДВС2) - Томаківка – Марганець, у 2025 році акцент змістився на відновлення багатоквартирного житлового фонду та медичної інфраструктури.

Херсонська область освоїла 650,45 млн грн на 33 об'єкти, з яких 21 об'єкт стосувався нового будівництва та капітального ремонту приватних житлових будинків на загальну суму 171,86 млн грн. Це свідчить про активізацію відбудови у деокупованих громадах області та про фокус фінансування на відновленні приватного житла, яке зазнало значних руйнувань унаслідок бойових дій.

Отже, результати аналізу демонструють виражену географічну концентрацію видатків: майже 92% усіх коштів і 84% кількості об'єктів припадає на чотири області – Київську, Херсонську, Запорізьку та Дніпропетровську.

Крім того, порівняно з 2024 роком зменшилася як загальна кількість областей, у яких здійснювалися видатки Фонду, так і кількість профінансованих об'єктів. Якщо у 2024 році фінансування охоплювало ширший перелік регіонів, включаючи поодинокі проєкти у Донецькій, Житомирській, Хмельницькій та Черкаській областях, то у 2025 році видатки фактично були сконцентровані лише у 10 регіонах.

Таким чином, у 2025 році зберігається концентрація видатків Фонду у регіонах, що найбільше постраждали внаслідок бойових дій, однак структура фінансування поступово зміщується від реалізації окремих масштабних інфраструктурних проєктів до більшої кількості локальних проєктів з відновлення житлової, соціальної та медичної інфраструктури.

2.9. Транзакційна активність та операційна складність реалізації проєктів Фонду

Аналіз інтенсивності фінансових потоків за кількістю платіжних доручень дозволяє виявити приховані особливості бюджетного менеджменту, оцінити рівень адміністративного навантаження на систему казначейського обслуговування та визначити характер організації фінансування проєктів відновлення. На відміну від простого аналізу обсягів фінансування, дослідження кількості проведених транзакцій дає змогу оцінити операційну складність реалізації проєктів, ступінь дроблення видатків, інтенсивність документообігу та потенційні ризики для системи контролю використання бюджетних коштів. Відтак, розподіл об'єктів за кількістю транзакцій демонструє значну полярність підходів до фінансування об'єктів відновлення (рис. 7).

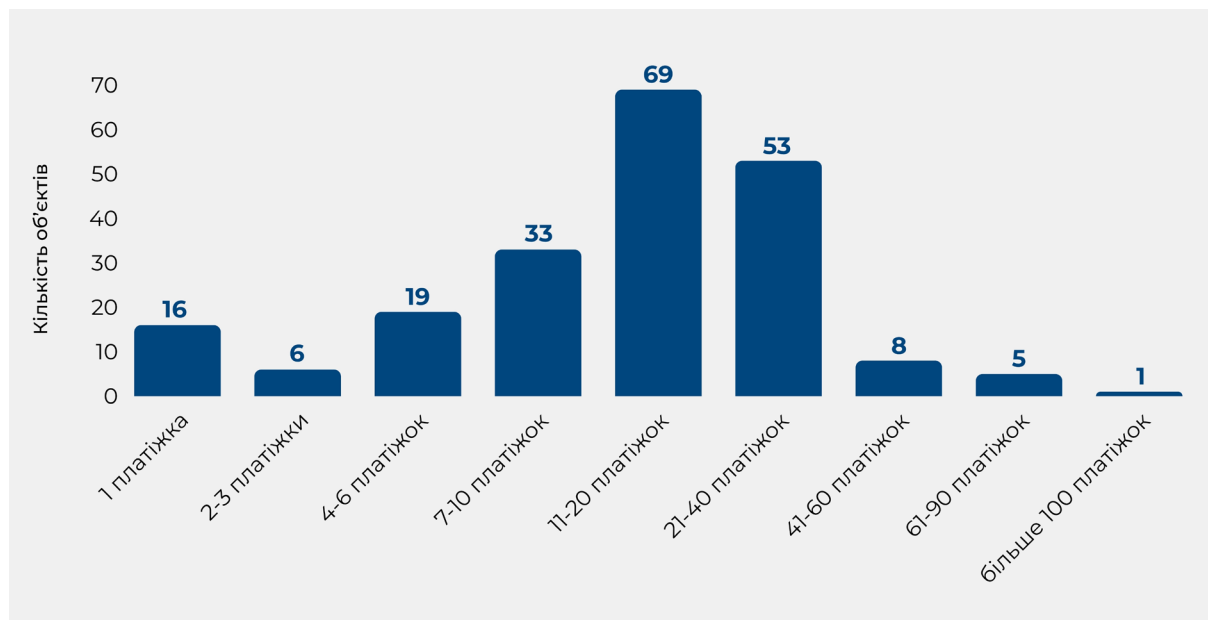

Рисунок 7. Розподіл об'єктів за кількістю виконаних платіжних доручень, од.

Джерело: розрахунки авторів.

Найбільша кількість об'єктів – 69 (33% від загальної кількості) – характеризувалася виконанням від 11 до 20 платіжних доручень. Ще 53 об'єкти (25%) мали від 21 до 40 платіжок. Таким чином, за понад половину всіх проєктів (122 об'єкти або 58%) проведено від 11 до 40 платіжних доручень, що формує так зване «ядро транзакційної активності» Фонду.

Такий рівень інтенсивності платежів свідчить про поетапний характер фінансування більшості проєктів. Фактично це означає, що оплата виконаних робіт, постачання матеріалів чи наданих послуг здійснювалася частинами, відповідно до проміжних етапів реалізації. З одного боку, така модель фінансування дозволяє підвищити контрольованість використання бюджетних ресурсів, оскільки кожен платіж супроводжується окремим пакетом підтвердних документів та проходить перевірку органами Казначейства. З іншого боку, велика кількість регулярних транзакцій вимагає постійної залученості бухгалтерських служб замовників, підрядних організацій та контролюючих органів, що суттєво підвищує адміністративне навантаження на систему управління проєктами.

Водночас 74 об'єкти (35%) характеризувалися низькою або помірною транзакційною активністю – від 1 до 10 платіжних доручень. Зокрема, 16 об'єктів були профінансовані лише однією платіжкою, 6 об'єктів мали 2-3 платіжних доручення, 19 об'єктів – від 4 до 6, а 33 об'єкти – від 7 до 10 платіжок.

Серед 16 об'єктів, профінансованих лише одним платіжним дорученням, переважали проєкти нового будівництва та окремі об'єкти відновлення житлової інфраструктури. При цьому діапазон сум був надзвичайно широким – від символічних або технічних платежів у 9,5 тис. грн (реконструкція системи електропостачання у с. Посад-Покровське Херсонської області) чи 18-49 тис. грн за окремими проєктами ремонту багатоквартирних будинків в Ірпені Київської області до масштабних одноразових перерахунків у мільйони гривень. Зокрема, одним платежем було профінансовано:

- реконструкцію Бородянського палацу культури ім. Т. Г. Шевченка (Київська область) – 4,9 млн грн;
- нове будівництво Бишівського закладу дошкільної освіти «Каштан» Фастівського району (Київська область) – 2,93 млн грн;
- будівництво північно-східного обходу с. Посад-Покровське (Херсонська область) – 2,02 млн грн;

- нове будівництво адміністративної будівлі громади з ЦНАП у с. Циркуни (Харківська область) – 1,48 млн грн;
- нове будівництво навчально-виховного комплексу «Дитячий садок – ліцей» у с. Посад-Покровське (Херсонська область) – 1,42 млн грн;
- низку проєктів нового будівництва та капітального ремонту приватних житлових будинків у с. Посад-Покровському, обсяг фінансування яких становив від 20 тис. грн до понад 1 млн грн за об'єкт.

Подібна структура може свідчити про декілька різних моделей реалізації проєктів. Частина таких об'єктів стосувалася невеликих за обсягом робіт або одноразових закупівель, де потреба у поетапному фінансуванні була відсутня. Водночас низька кількість транзакцій не завжди означає незначний масштаб проєкту. Навпаки, окремі великі інфраструктурні об'єкти могли фінансуватися консолідованими платежами в межах спеціальних процедур або державних рішень.

Окремої уваги заслуговують об'єкти зі значною кількістю платіжних операцій. Так, у межах 14 проєктів (майже 7% від загальної кількості) було здійснено понад 40 платіжних доручень. З них 8 об'єктів мали від 41 до 60 платіжок, 5 об'єктів – від 61 до 90. Крім того, 1 об'єкт – Реставрація житлового будинку по просп. Соборний/вул. Сталеварів, 151/11, з відновленням несучих конструкцій після потрапляння боєприпасів у м. Запоріжжі – характеризувався виконанням 108 платіжних доручень. Аналіз призначень платежів свідчить, що переважна більшість операцій у межах цього об'єкта стосувалася оплати виконаних будівельно-реставраційних робіт за актами КБ-2в²⁸, а також витрат на утримання служби замовника та технічний нагляд у межах I, II та III черг реалізації проєкту.

Подібна інтенсивність платежів свідчить про суттєву операційну складність реалізації відповідних проєктів. Значна кількість транзакцій може бути обумовлена поетапним характером виконання робіт, тривалим циклом будівництва, великою кількістю актів приймання виконаних робіт, а також необхідністю окремого фінансування технічного нагляду та супровідних адміністративних витрат. Водночас така структура фінансування демонструє високий рівень фрагментації бюджетних потоків.

По суті, кожен окремий акт виконаних робіт або розрахунок за технічний нагляд формував самостійну бюджетну операцію. Крім того, велика кількість однотипних дрібних транзакцій ускладнює аналітичний моніторинг ефективності використання коштів. У межах масиву

²⁸ Це основний первинний документ у будівництві, який підтверджує обсяги та вартість виконаних будівельно-монтажних робіт за певний період (зазвичай місяць). Він є основою для розрахунків між замовником та підрядником.

численних платежів складніше оперативно оцінити структуру витрат, співвідношення між будівельними роботами та супровідними послугами, а також виявити потенційні ризики неефективного використання бюджетних ресурсів. Фактично формується операційне перенавантаження, за якого контрольні процедури концентруються на обробці великої кількості окремих операцій замість оцінки загальної результативності проекту.

Отже, виявлена диференціація у структурі платіжних доручень дозволяє окреслити низку системних проблем, характерних для функціонування Фонду.

Насамперед спостерігається відсутність уніфікованого підходу до організації фінансування проектів. Аналогічні за характером та масштабом об'єкти можуть суттєво відрізнятися за кількістю транзакцій. В окремих випадках різниця між схожими проектами становить 5-10 разів, що свідчить про відсутність єдиних методичних рекомендацій щодо структурування платежів та організації бюджетного процесу.

Окремим викликом є проблема пікових навантажень наприкінці бюджетного року. Аналіз дат здійснення платежів свідчить, що значна кількість транзакцій часто концентрується у листопаді–грудні, коли розпорядники бюджетних коштів намагаються максимально освоїти передбачені їм у відповідному бюджетному році асигнування. Така ситуація створює ризики формального або пришвидшеного проведення перевірок документів, що потенційно може негативно впливати на якість фінансового контролю.

У перспективі вищезазначене актуалізує необхідність вироблення єдиних підходів до структурування платежів, стандартизації фінансових процедур та оптимізації взаємодії між замовниками, Казначейством і контролюючими органами. В іншому випадку подальше зростання кількості проектів відбудови може супроводжуватися посиленням операційної перевантаженості системи бюджетного адміністрування та зниженням ефективності фінансового контролю.

Крім того, слід зауважити надзвичайно широкий діапазон сум платіжних доручень – від символічних 0,01 грн до 171,9 млн грн за однією операцією. Найменший платіж у розмірі 0,01 грн був здійснений у межах капітального ремонту будівлі ЗОШ І–ІІІ ступенів по вул. Київська, 2, у с. Плоске Броварського району Київської області. Загалом за цим об'єктом проведено 27 платіжних доручень, при цьому найбільший окремий платіж становив 2,6 млн грн. Така структура свідчить про наявність технічних або коригувальних операцій поряд із повноцінними розрахунками за виконані роботи.

Водночас найбільше платіжне доручення – 171,9 млн грн – здійснено в межах нового будівництва трубопроводу для скиду шахтних вод з балки Свистунова у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції у Дніпропетровській області. Характерно, що вся сума фінансування за цим напрямом була проведена однією єдиною транзакцією, що суттєво контрастує з об'єктами, де фінансування дробилося на десятки або навіть сотні окремих платежів.

Аналіз розподілу платіжних доручень за обсягом коштів також свідчить про високу операційну фрагментованість фінансових потоків. Із загальної кількості 3 623 транзакцій (без урахування 126 повернень коштів) 96 платіжок, або близько 2,7%, були меншими за 1 000 грн. Ще 849 операцій (23,4%) перебували у діапазоні від 1 до 20 тис. грн, а найбільшу групу становили 986 платіжних доручень (27,2 %) на суми від 20 до 100 тис. грн. Таким чином, понад половина всіх транзакцій (53,3 %) припадала на платежі до 100 тис. грн.

2.10. Особливості використання коштів Фонду залежно від місяця року

Аналіз помісячного використання коштів є важливою складовою комплексного дослідження ефективності освоєння видатків Фонду. Це дозволяє:

- виявити ритмічність та сезонність бюджетного виконання;
- визначити періоди активного освоєння коштів;
- ідентифікувати потенційні організаційні, процедурні або нормативні бар'єри, що впливають на темпи реалізації проєктів;
- оцінити здатність розпорядників адаптуватися до змін бюджетного планування та оперативно реагувати на зовнішні виклики.

Таким чином, детальне вивчення особливостей використання коштів Фонду залежно від місяця року дозволяє виявити характерні тенденції та слабкі місця в управлінні бюджетними коштами.

2.10.1. Помісячне використання коштів

Зосередимо увагу на особливостях помісячного використання коштів Фонду (рис. 8).

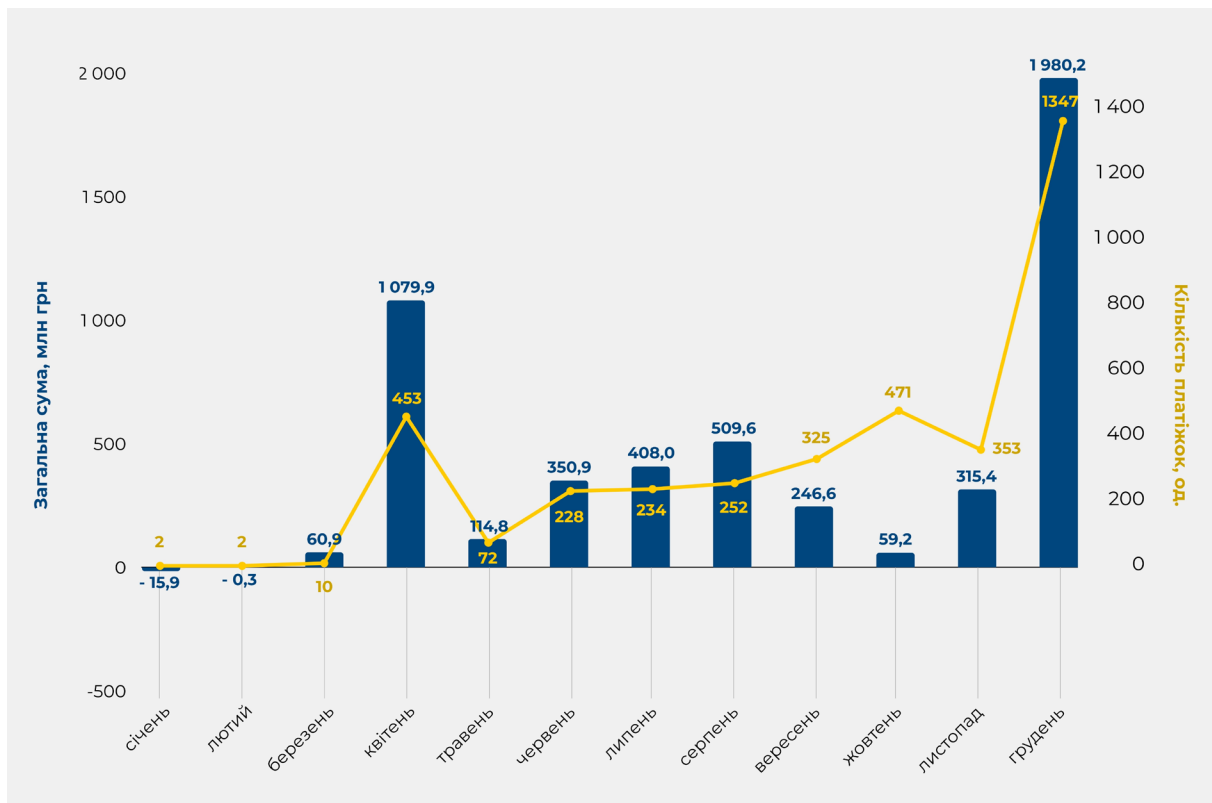

Рисунок 8. Помісячне використання коштів Фонду, млн грн

Джерело: розрахунки авторів.

З рис. 8 видно, що найбільші обсяги використання коштів Фонду у 2025 році припадають на квітень (1 079,9 млн грн) та грудень (1 980,2 млн грн), що становить відповідно близько 21% та 39% загального обсягу освоєних коштів. Така динаміка свідчить про нерівномірність фінансування протягом року та наявність пікових періодів активного освоєння бюджетних коштів.

У квітні значна частина коштів – 835 млн грн, або близько 77% місячного обсягу була спрямована на відновлення житлового фонду. Зокрема, найбільші суми припадають на Київську область (с. Бородянка) – 519,2 млн грн, Херсонську область (с. Посад-Покровське) – 297 млн грн,

а також Чернігівську область (с. Ягідне) – 18,7 млн грн. При цьому зазначені видатки переважно мали характер авансових платежів за виконання будівельних і відновлювальних робіт.

Найвищий рівень платіжної активності спостерігався у грудні – 1 347 платіжних операцій, що становить 36% від річної кількості. Сума виплат сягнула 1 980,2 млн грн (38,7% від річного обсягу), що суттєво перевищує середньомісячний показник та вказує на традиційну практику інтенсифікації видатків наприкінці бюджетного року. Таке накопичення транзакцій наприкінці року (так званий «spending spree») є характерним для вітчизняних державних фінансів та свідчить про завершення етапів будівництва, підписання фінальних актів приймання-передачі робіт та намагання розпорядників коштів повністю освоїти виділені їм кошти до кінця бюджетного року.

Помірні обсяги фінансування зафіксовані у літні місяці – червні (350,9 млн грн), липні (408,0 млн грн) та серпні (509,6 млн грн), що разом формують стабільний період реалізації проєктів без різких коливань. Окремо слід відзначити серпень, у якому значна частка фінансування – 248,6 млн грн, або близько 49% місячного обсягу – була спрямована на реалізацію проєктів у сфері будівництва та відновлення водогонів.

Водночас у вересні (246,6 млн грн) та жовтні (59,2 млн грн) спостерігалось певне зниження обсягів фінансування, що може бути пов'язано з етапністю виконання робіт або процедурними затримками у погодженні витрат, створюючи часовий лаг між політичним рішенням та фактичним рухом коштів.

При цьому на початку року було зафіксовано чотири платіжні операції виключно на повернення коштів — у січні (-15,9 млн грн) та лютому (-0,3 млн грн). Зокрема, йдеться про проєкт будівництва багатоквартирного житлового будинку у Василькові Київської області. Ці операції стосувалися видатків попередніх бюджетних періодів (див. п. 3.2 дослідження).

Таким чином, помісячний аналіз використання коштів Фонду, як і у 2023–2024 роках, демонструє виражену сезонність бюджетних витрат: пікові навантаження припадають на квітень і особливо грудень, тоді як початок року характеризується низькою активністю, а літній період — відносно стабільним фінансуванням. Більш детальний аналіз дає змогу простежити, у які конкретні дні року відбулося найбільше касових виплат Казначейством (рис. 9).

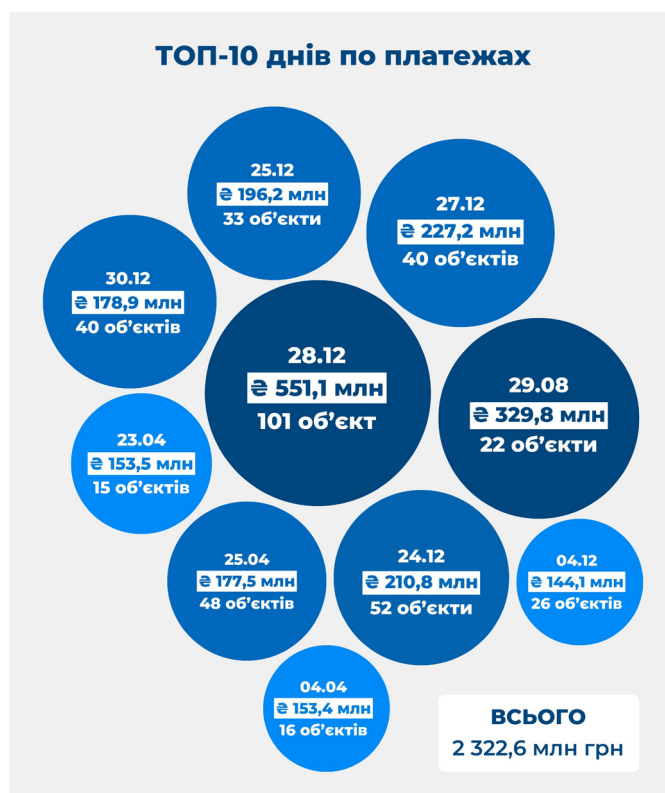

Рисунок 9. ТОП-10 днів по платежах Казначейства щодо використання коштів Фонду

Джерело: розрахунки авторів.

Упродовж 2025 року спостерігалася значна нерівномірність розподілу видатків, де понад половину річного обсягу коштів було освоєно протягом десяти операційних днів. Зокрема, сумарна вартість транзакцій у ТОП-10 пікових днів склала 2 322,6 млн грн, що становить близько 46% від загальної суми фактично використаних коштів Фонду за аналізований рік.

Ключове місце у структурі ТОП-10 днів видатків посідає кінець бюджетного року. Абсолютний рекорд зафіксовано 28 грудня, коли сума платежів сягнула 551,1 млн грн у межах 101 об'єкта. Загалом у першій десятці дат домінують саме грудневі дні (4, 24, 25, 27, 28 та 30 грудня). Таке явище є класичним проявом завершення бюджетного року, коли максимізуються розрахунки за виконані етапи робіт та повне закриття зобов'язань перед підрядниками.

Водночас, окрім традиційного грудневого сплеску видатків, суттєва концентрація платежів спостерігалася і у квітні – 4, 23 та 25 числа, коли сумарно було перераховано майже 484,4 млн грн. На відміну від

грудневих піків, які охоплювали велику кількість об'єктів (до 101 на день), квітневі транзакції характеризувалися вищою концентрацією коштів на меншій кількості об'єктів (в середньому 15-48 об'єктів на день). Це корелює з попередніми висновками щодо переважання авансового фінансування будівельних та відновлювальних робіт у межах реалізації масштабних проєктів відбудови житлового фонду в деокупованих регіонах.

Окремої уваги заслуговує 29 серпня, коли одноденний обсяг фінансування склав 329,9 млн грн, посівши друге місце у річному рейтингу добової активності. Детальний аналіз цільового призначення цих коштів дає змогу стверджувати, що така активність наприкінці літа була зумовлена завершенням проміжних етапів будівництва магістральних водогонів, розпочатих у другому кварталі. Зокрема, на об'єкти водопостачання цього дня було спрямовано 248,6 млн грн, що становить понад 75% від загальної суми добового платежу. Можна припустити, що пікові виплати у серпні не були випадковістю. Вони стали результатом оплати великих обсягів робіт, пов'язаних із ліквідацією наслідків техногенних катастроф.

Відтак, важливо розрізняти природу здійснення пікових платежів. Якщо грудневі виплати мають традиційний характер «закриття року» (коли масово оплачуються всі заборгованості та завершуються певні етапи відновлення об'єктів), то серпневий сплеск може показувати технічну причину, яка безпосередньо пов'язана із критично важливими роботами на об'єктах водної інфраструктури. При цьому обсяги грудневих видатків Фонду, які суттєво перевищують середньомісячні показники, доцільно розглядати окремо та більш детально.

2.10.2. Використання коштів у грудні

Найбільш показовим періодом для дослідження динаміки фактичних видатків Фонду є грудень, який демонструє прискорене освоєння бюджетних коштів, щоб уникнути автоматичного повернення невикористаних залишків до державного бюджету.

Варто зауважити, що особливості касового обслуговування в цей період визначені регламентом Державної казначейської служби України (наказ від 03.12.2025 № 296), відповідно до якого²⁹:

- останнім днем проведення платежів клієнтів у 2025 році було 28 грудня, а для видатків на національну безпеку, оборону та заходи правового режиму воєнного стану – 30 грудня 2025 року;

²⁹ <https://www.treasury.gov.ua/news/informatsiia-do-uvahy-rozporiadnykiv-oderzhuvachiv-biudzhethnykh-koshtiv-ta-platnykiv-podatkov-shchodo-roboty-v-period-zavershennia-biudzhethnoho-2025-roku-ta-pochatku-2026-roku>

- прийняття електронних документів клієнтів із системи дистанційного обслуговування «Клієнт-казначейства – Казначейство» до облікових систем АС «Є-Казна Доходи», АС «Є-Казна» здійснювалось 28, 29 та 30 грудня 2025 року до 17:30;
- прийняття органами Казначейства електронних документів не здійснювалось з 31 грудня 2025 року по 01 січня 2026 року.

На рис. 10 представимо щоденний фактичний розподіл коштів Фонду у грудні 2025 року, сформований на основі групування платіжних доручень Казначейства за датами оплати.

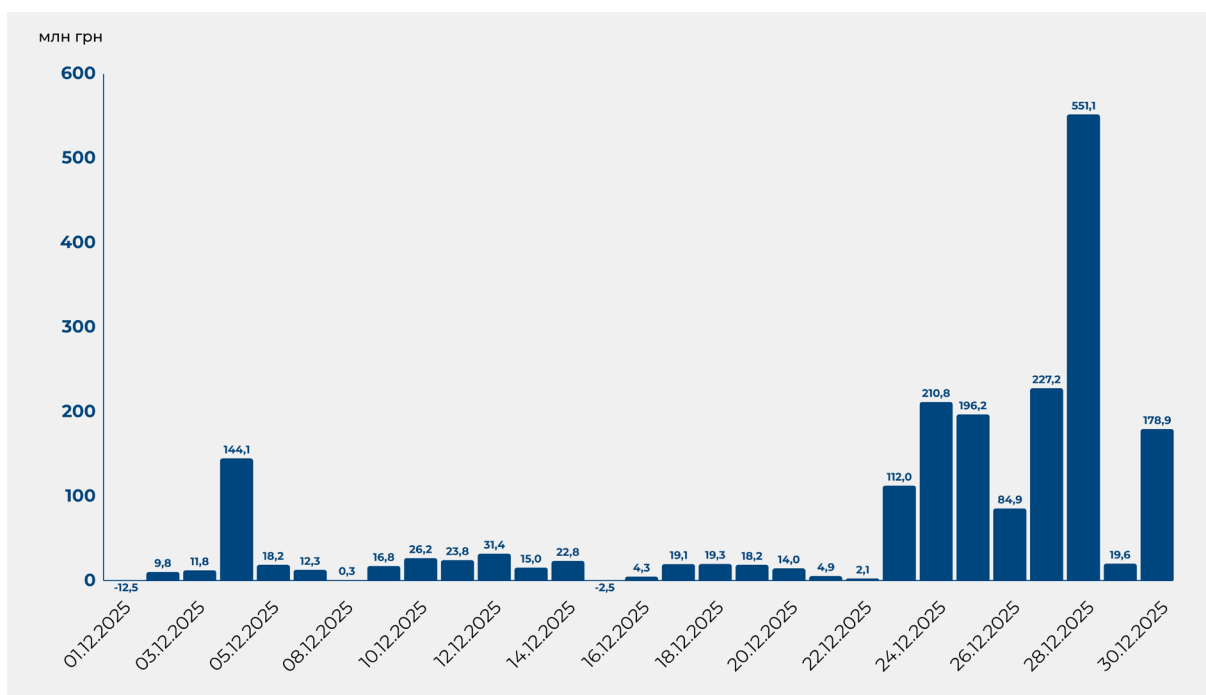

Рисунок 10. Щоденні видатки Фонду в грудні 2025 року, млн грн³⁰

Джерело: розрахунки авторів.

Динаміка виплат у грудні 2025 року має виражений нерівномірний характер із чіткою тенденцією до різкого зростання наприкінці місяця, зокрема:

- за грудень 2025 року головні розпорядники використали майже 2 млрд грн або 39% фактично використаних коштів Фонду;
- протягом перших трьох тижнів (з 1 по 22 грудня) Казначейство провело платежів майже на 0,4 млрд грн або 20% від видатків грудня;

³⁰ З урахуванням повернень.

- 1,6 млрд грн або 80% видатків у грудні з Фонду перерахували головні розпорядники протягом останнього тижня року (з 23 по 30 грудня);
- левова частка платежів була оплачена 28 грудня – в останній день проведення платежів за видатками – 0,55 млрд грн або 28% видатків за місяць;
- у грудні транзакції проводились майже у всі дні за винятком 7 грудня (неділя) та 31 грудня (днів, коли Казначейство не мало права проводити платежі);
- 29 та 30 грудня – дні, у які за регламентом Казначейство не мало права проводити платежі, – проведено транзакції на загальну суму 212,4 млн грн (без урахування повернень) за 38 об'єктами, 190,6 млн грн або 90% з яких 30 грудня. Слід зауважити, що це майже всі об'єкти Київської області, реалізація яких фінансувалась через ДРР Київської області (26 об'єктів) та Службу відновлення Київської області (10 об'єктів). Фактично йдеться не про поодинокі платежі, а про системне проведення фінансування за десятками проєктів Київської області. Зокрема, через ДРР Київської ОДА та Службу відновлення у Київській області у цей період оплачувалися нове будівництво, реконструкція та капітальний ремонт житлових будинків у Бородянці, Бучі, Макарові, Ірпені, Пісківці та Гостомелі. Серед найбільших операцій – 24,7 млн грн на нове будівництво житлового будинку по вул. Центральній, 324 у Бородянці (2 транзакції); 22,2 млн грн на капітальний ремонт будинку по вул. Парковій, 7 у Бородянці (4 транзакції); 13,5 млн грн на реконструкцію адміністративних будівель АТ «Укрпошта» та АТ «Укртелеком» (3 транзакції), понад 20 млн грн на реконструкцію ДНЗ №2 «Веснянка» в Ірпені, а також серія багатомільйонних платежів за об'єктами у Бучі та Макарові. При цьому характер операцій свідчить, що у багатьох випадках саме наприкінці року одночасно укладалися додаткові угоди, оформлювалися акти виконаних робіт та проводилися остаточні розрахунки. Тобто, попри формальні обмеження регламенту Казначейства, система фактично забезпечила проведення значного обсягу видатків у «закритий» період бюджетного року.

Отже, грудень 2025 року, зокрема його останній операційний тиждень, відіграв ключову роль у динаміці бюджетного освоєння коштів Фонду. Така концентрація платежів свідчить як про прагнення максимально використати виділений ресурс Фонду, так і про наявність потенційних проблем у плануванні та координації бюджетного процесу. Додаткову увагу привертає здійснення значних обсягів платежів в останній день проведення платежів клієнтів – 28 грудня.

2.10.3. Використання коштів 28 грудня

Серед усіх днів, у які Казначейство здійснювало платежі за проектами, профінансованими з Фонду, найбільшу аналітичну значущість має 28 грудня — останній день бюджетного року, коли відповідно до регламенту Казначейства ще дозволялося проводити розрахунки у 2025 році.

Загалом 28 грудня проведено 386 платіжок по 101 об'єкту на суму 551,1 млн грн. Переважна кількість відповідних об'єктів стосувалась відновлення зруйнованого житла (74 об'єкти на суму майже 299 млн грн або 54% коштів, здійснених Казначейством 28 грудня). При цьому 48 об'єктів або 65% стосувались переважно капітального ремонту багатоквартирних будинків, розташованих у Київській області. Серед 20 розпорядників коштів Фонду 16 або 80% від загальної кількості здійснювали видатки з Фонду саме 28 грудня, причому 54% видатків (299 млн грн) зафіксовано у платіжках, сформованих ДРР Київської ОДА.

Для окремих об'єктів це була 100% оплата, а для інших – певний відсоток (рис. 11).

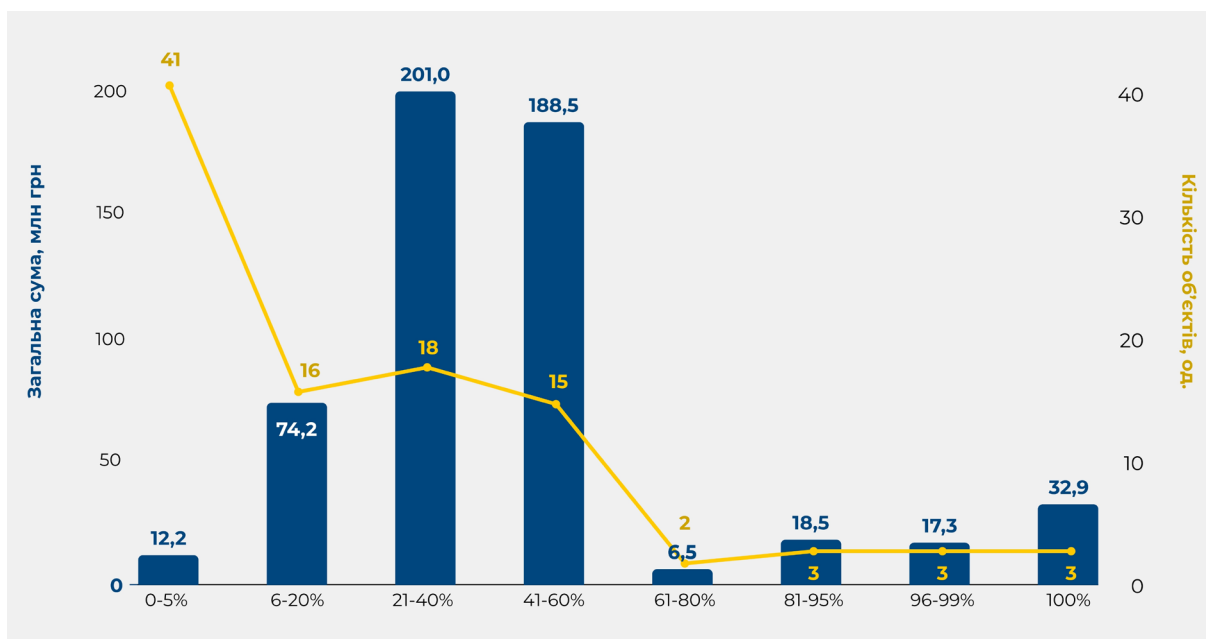

Рисунок 11. Розподіл об'єктів залежно від частки оплати Казначейством 28 грудня, млн грн

Джерело: розрахунки авторів.

З рис. 11 видно, що 28 грудня по 3 об'єктах була проведена 100% оплата на суму 32,9 млн грн (тобто протягом року жодних платежів не проводилось).

Зокрема це:

- капітальний ремонт житлового будинку по вул. Сталеварів, 16, з відновленням несучих конструкцій після потрапляння боєприпасів у м. Запоріжжі – 7 млн грн;
- капітальний ремонт багатоквартирного житлового будинку по вул. Яблунська, 203Б, м. Буча Київської області – 3,7 млн грн;
- відновлювальні роботи реконструкція пошкодженого майна будинку по вул. Комарова, 40Б/1 с. Мила Київської області (коригування) – 22,2 млн грн.

Також за трьома об'єктами — нове будівництво Миколаївського ліцею №60 (Миколаївська область), реконструкція амбулаторії сімейної медицини в с. Жорнівка (Фастівський район) та ремонт житлового будинку в м. Ірпінь по вул. Привокзальна площа, 2 (Київська область) — здійснено платежі на рівні 96–99% від виділених коштів, на загальну суму 17,3 млн грн.

Ще за трьома об'єктами Київської області — ремонт багатоквартирних будинків у м. Буча (вул. Польова, 26 та вул. Б. Гмирі, 2) і в с. Бородянка (вул. Вокзальна, 11) — 81–95%, на суму 18,5 млн грн.

Водночас найбільша частка коштів – 389 млн грн, або близько 70% усіх платежів, здійснених 28 грудня, припала на об'єкти у межах яких 28 грудня використано 21-60% запланованого фінансування.

Також варто зауважити, що практично всі документи (за винятком 28 платіжних доручень), за якими транзакції датовані 28 грудня, було сформовано в межах трьох банківських днів:

- день в день (складання і оплата датовані 28.12) – 28% платежів на суму 238,4 млн грн;
- на другий день (складання – 27.12, оплата – 28.12) – 38% платежів на суму 200,5 млн грн;
- на третій день (складання – 26.12, оплата – 28.12) – 26% платежів на суму 83,8 млн грн;
- на четвертий день (складання – 25.12, оплата – 28.12) – 8% платежів на суму 28,4 млн грн.

Систематичне накопичення платежів наприкінці бюджетного року вказує на суттєві недоліки в операційному плануванні та управлінні проєктами Фонду. Спроби замовників та виконавців максимально використати бюджетні асигнування в останній момент свідчать про відсутність рівномірного графіку фінансування, що призводить до штучного пікового навантаження на казначейську систему та обмежує можливості для належного аудиту проведених транзакцій.

3. Системні проблеми обліку, верифікації та аналітичної придатності даних Фонду

Реалізація проєктів, що фінансуються за рахунок коштів Фонду, супроводжується значними обсягами бюджетних операцій, багаторічним характером фінансування та великою кількістю учасників бюджетного процесу. У ході проведення верифікації даних та аналізу виконання бюджетних програм було виявлено низку системних проблем, пов'язаних із обліком, відображенням, деталізацією та зіставністю інформації щодо використання коштів Фонду.

Встановлені проблеми стосуються як узгодженості офіційної казначейської звітності з транзакційними даними, так і особливостей відображення повернення коштів у довгострокових проєктах, а також недостатньої деталізації інформації щодо окремих об'єктів відновлення. Сукупність таких факторів суттєво ускладнює проведення коректного аналізу ефективності використання бюджетних коштів, формування повної фінансової історії об'єктів та забезпечення належного рівня прозорості реалізації проєктів Фонду.

3.1. Розбіжності між даними Казначейства та верифікованими даними

У ході верифікації виконання бюджетних програм щодо будівництва та відновлення різних об'єктів³¹ і відновлення населених пунктів³² встановлено наявність розбіжностей між даними казначейської звітності (OpenBudget) та верифікованими Fiscal Center даними, сформованими на основі інформації, отриманої зі Spending та первинних документів розпорядників. Сумарно такі розбіжності становлять близько 29,1 млн грн та мають системний характер.

Аналітична перевірка здійснювалася шляхом поетапного зіставлення агрегованих помісячних даних OpenBudget із деталізованими транзакційними даними Spending, а також квартальною звітністю розпорядників за Формою № 4-3 «Звіт про надходження і використання інших надходжень спеціального фонду». Важливою особливістю є те, що OpenBudget відображає узагальнені показники по всіх розпорядниках у розрізі місяців, тоді як звітність за Формою № 4-3 є квартальною, але

³¹ КПКВ 3111360

³² КПКВ 3111370

деталізованою по кожній установі. Поєднання цих джерел дозволило ідентифікувати конкретні установи, у яких виникали невідповідності, та здійснити адресну верифікацію шляхом запитів і аналізу первинних документів.

За результатами такої роботи встановлено, що основним джерелом розбіжностей є дані Служби відновлення у Київській області, тоді як по інших розпорядниках показники платіжних операцій та звітності узгоджуються між собою. При цьому ключовим фактором, що зумовлює розбіжності, є операції з повернення коштів (як авансових платежів, так і інших видів повернень), які відображені у різних джерелах даних непослідовно та з порушенням принципу зіставності.

Зокрема, за бюджетною програмою 3111370 встановлено, що розбіжність формується через невідповідність між даними звітності, поданої до Казначейства, та фактичними транзакціями. За звітністю (Форма № 4-3) за IV квартал сума касових видатків не відповідає сумі здійснених платіжних операцій, тоді як аналіз первинних документів показує, що самі платіжки та повернення є внутрішньо узгодженими. Додаткові консультації з представниками Служби відновлення у Київській області та аналіз бухгалтерських даних засвідчили, що повернення коштів фактично мали місце, однак їх відображення у звітності є некоректним: частина операцій віднесена до інших періодів, а частина – не корелює з помісячною логікою казначейської звітності. Показовим є те, що після врахування підтверджених повернень дані за грудень повністю узгоджуються, тоді як за жовтень і листопад зберігаються розбіжності як у сумах, так і у часовому віднесенні операцій. Крім того, встановлено, що розпорядник подав до Казначейства одну звітну інформацію, тоді як на запит Fiscal Center були надані інші дані. При цьому розпорядник самостійно не зміг відтворити власну звітність на основі первинних документів.

Аналогічні проблеми виявлено і за бюджетною програмою 3111360, що свідчить про системність відповідних недоліків. Зокрема, додатково встановлено факти відображення повернень у періоди, коли за офіційною казначейською звітністю відсутні як видатки, так і рухи будь-яких коштів загалом (зокрема у січні-лютому 2025 року, коли бюджетні призначення ще не були розподілені). Це вказує на порушення хронології обліку операцій та можливе віднесення повернень до некоректних бюджетних періодів або їх відображення поза межами узгодженої бюджетної звітної системи.

Таким чином, виявлені розбіжності не є наслідком відсутності або втрати коштів, а виникають у результаті сукупності факторів, серед яких

ключовими є внутрішня неузгодженість звітності розпорядника, різні підходи до відображення повернень, зміщення операцій у часі, а також розрив між транзакційними даними та агрегованою казначейською звітністю. Водночас встановлено, що транзакційні дані (платіжні операції у системі Spending у поєднанні з підтвердженими первинними документами) є внутрішньо узгодженими і дозволяють відтворити фактичний рух коштів. З огляду на це, для цілей верифікації як більш достовірну основу прийнято саме транзакційну модель із урахуванням фактично підтверджених повернень, навіть за наявності її розбіжності з офіційною казначейською звітністю.

3.2. Особливості обліку повернення коштів у довгострокових проєктах

За результатами аналізу освоєння коштів Фонду у 2025 році по об'єкту «Капітальний ремонт багатоквартирного житлового будинку в м. Ірпінь Київської області по вул. Громадянська, 2 (в т. ч. проектування)» встановлено кінцеве від'ємне сальдо.

Зокрема, фінансові показники за цим об'єктом мають такий вигляд:

- обсяг виділеного фінансування – 3,1 млн грн;
- фактичні касові видатки — 2,0 млн грн;
- обсяг повернених коштів — 3,06 млн грн.

У результаті перевищення суми повернень над фактичними видатками формується від'ємне значення по об'єкту в межах звітного періоду. Економічна сутність такого явища полягає в особливостях обліку операцій з повернення коштів. Зокрема, повернення, які відображаються у звітному році, не обов'язково стосуються видатків цього ж періоду. Частина таких операцій може бути пов'язана з фінансуванням попередніх років (наприклад, повернення авансів або невикористаних коштів за раніше укладеними договорами). У таких випадках у поточному році відображається лише факт повернення, без відповідного «дзеркального» відображення первинного видатку в межах цього ж періоду.

Це призводить до ситуації, коли:

- у поточному році обсяг повернень включає кошти, профінансовані у попередні роки;
- видатки поточного року є меншими або взагалі не покривають обсяг таких повернень;
- як наслідок, формується від'ємне сальдо по об'єкту при річному агрегуванні.

Таким чином, від'ємне значення не свідчить про помилку або втрату коштів, а є результатом міжперіодного ефекту обліку, зумовленого: часовим розривом між здійсненням видатків і їх поверненням; відображенням повернень у тому періоді, коли вони фактично відбулися, незалежно від року фінансування.

Отже, наведений приклад демонструє, що у разі реалізації проєктів, які тривають більше одного бюджетного періоду, їх фінансові показники не можуть бути коректно інтерпретовані при ізольованому аналізі в межах окремого року. Це зумовлено тим, що окремі фінансові операції, зокрема повернення коштів, можуть відноситися до видатків попередніх періодів, але відображатися у звітності поточного року.

У таких умовах річні показники можуть набувати формально атипових значень, зокрема формування від'ємного сальдо по об'єкту, що не відображає реального стану фінансування чи виконання робіт, а є наслідком міжперіодного розриву між здійсненням видатків і їх поверненням.

Таким чином, для довгострокових проєктів доцільно застосовувати кумулятивний підхід до аналізу, який передбачає врахування повного циклу фінансування об'єкта. Лише такий підхід дозволяє уникнути викривлення даних та забезпечує достовірну оцінку використання бюджетних коштів.

3.3. Недостатня деталізація бюджетних даних щодо об'єктів відновлення

У межах реалізації відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок збройної агресії росії³³, фінансування здійснюється з початку створення Фонду на підставі рішень Уряду, якими затверджуються переліки об'єктів. Такі переліки мають забезпечувати цільове спрямування коштів і прозорість їх використання. Однак на практиці підходи до їх формування є неоднорідними, що породжує суттєві аналітичні обмеження.

Зокрема, поряд із практикою визначення конкретних, чітко ідентифікованих об'єктів, застосовується підхід до фінансування укрупнених груп об'єктів, коли в одному рішенні об'єднуються десятки адрес без індивідуалізації обсягів фінансування. Такий формат фактично змінює рівень обліку з об'єктного на агрегований і унеможливує пряме співвіднесення бюджетних призначень із конкретними об'єктами відновлення у межах одного проєкту.

Наприклад, у с. Бородянка Київської області фінансування передбачалося для конкретних об'єктів, зокрема для «капітального ремонту гуртожитку» за визначеною адресою. Такий підхід дозволяє чітко ідентифікувати обсяг фінансування для кожного окремого об'єкта та простежувати його реалізацію протягом визначеного періоду.

Водночас у низці випадків, зокрема у с. Посад-Покровське Херсонської області, фінансування передбачалося для великих груп об'єктів, об'єднаних в один проєкт. У таких переліках могли міститися десятки адрес, що фінансувалися в межах одного бюджетного рішення без деталізації сум по кожному об'єкту.

Застосування такого підходу суттєво ускладнює аналіз видатків. Зокрема, оцінити фінансування окремого будинку практично неможливо. Якщо планові показники ще можна частково відстежити через кошторисну документацію в межах закупівель, то фактичні платежі здійснюються за договорами без деталізації по кожному об'єкту. Ключова проблема полягає в тому, що на рівні виконання бюджету (транзакцій) деталізація ще більше втрачається. Фактичні платежі здійснюються в межах договорів, які охоплюють групи об'єктів, і не містять розподілу сум по окремих адресах. Відповідно, навіть за наявності кошторисної документації неможливо достовірно встановити, яка частина фактичних видатків

³³ КПКВ 3111370

припадає на конкретний будинок. Таким чином, виникає розрив між плануванням (де об'єкти формально визначені) і виконанням (де фінансування агреговане).

Ситуація додатково ускладнюється динамічним характером самих переліків. У процесі реалізації їх склад може змінюватись: об'єкти можуть додаватися, виключатися, об'єднуватися або розподілятися між різними рішеннями залежно від стадії реалізації проєкту. Один і той самий об'єкт може в різні періоди:

- входити до різних груп об'єктів;
- фінансуватися в межах різних бюджетних рішень;
- переходити між етапами (проєктування, будівництво, коригування), що супроводжується зміною його «належності» до переліку.

Наприклад, у с. Посад-Покровське у 2025 році кошти були виділені на однакові адреси двічі (зокрема, вул. Бобровського, 4 та 17), але в межах різних переліків об'єктів:

- один перелік охоплював відповідні будинки в межах проєктувальних робіт;
- інший – частково ті самі об'єкти, а частково нові, уже в контексті виконання будівельних робіт.

У результаті один і той самий об'єкт фактично «мігрує» між різними бюджетними рішеннями та етапами реалізації, що ускладнює формування цілісної історії його фінансування.

Як наслідок, відбувається втрата чіткої ідентифікації об'єкта в системі бюджетного обліку. Навіть за умови формальної наявності адреси, об'єкт не має сталої фінансової історії, яку можна було б простежити.

У поєднанні з багаторічним характером фінансування це створює ще одну суттєву проблему — міжперіодну неузгодженість даних. Видатки, здійснені в одному році, можуть бути скориговані або частково повернуті в іншому, при цьому такі операції не прив'язуються до конкретного об'єкта в явному вигляді. Це може призводити до атипових ситуацій (зокрема від'ємного сальдо по об'єкту в окремому році – детальніше

див. п. 3.2 дослідження), які неможливо коректно інтерпретувати без урахування повної історії фінансування.

Сукупно зазначені фактори формують системну проблему:

- відсутність об'єктної деталізації у фактичних платежах;
- нестабільність переліків об'єктів у часі;
- відсутність наскрізної ідентифікації об'єкта між різними етапами та рішеннями;
- розрив між плановими та фактичними даними тощо.

Таким чином, здійснення коректного аналізу ефективності використання коштів Фонду на рівні окремих об'єктів є суттєво обмеженим. Зокрема, практично неможливо:

- визначити фактичний обсяг фінансування конкретного об'єкта;
- співвіднести видатки з етапами реалізації;
- оцінити повну вартість відновлення об'єкта;
- відстежити результативність використання коштів у динаміці.

Таким чином, наявна модель формування та реалізації переліків об'єктів не забезпечує достатнього рівня прозорості та аналітичної придатності даних. Це вказує на необхідність переходу до підходів, які передбачають стабільну ідентифікацію об'єктів, збереження їх «фінансової історії» та забезпечення деталізації видатків на рівні кожної окремої одиниці відновлення, незалежно від змін у бюджетних рішеннях чи етапах реалізації.

Висновки

- 1.** Фонд ліквідації наслідків збройної агресії у 2023-2025 роках еволюціонував від інструменту ситуативного антикризового фінансування до інституціоналізованого механізму державної політики відновлення. Його інтеграція до спеціального фонду державного бюджету забезпечила не лише акумуляцію фінансових ресурсів, а й формування механізму їх міжперіодного перенесення, що принципово змінило логіку бюджетного планування у сфері відбудови.
- 2.** У 2025 році структура ресурсного забезпечення Фонду зазнала якісної трансформації: домінування залишків попередніх бюджетних періодів та конфіскованих активів держави-агресора засвідчує формування змішаної моделі фінансування, у якій поєднуються класичні бюджетні джерела та інструменти санкційно-репараційної політики.
- 3.** Емпіричні дані свідчать про підвищення результативності бюджетного управління: рівень освоєння розподілених коштів зріс із 61,5% у 2023 році до 92,4% у 2025 році. Така динаміка може пояснюватися не лише покращенням організації бюджетного процесу та виконавської дисципліни, а й тим, що у 2025 році значна частина видатків спрямовувалася на продовження фінансування проєктів, розпочатих у 2023-2024 роках, щодо яких вже були сформовані проєктно-кошторисна документація, механізми реалізації та договірна база.
- 4.** Інституційні зміни 2025 року, пов'язані зі скасуванням обов'язкового погодження рішень Кабінету Міністрів України з Комітетом ВРУ з питань бюджету, призвели до посилення виконавчої централізації. Це підвищило оперативність ухвалення рішень, однак одночасно зменшило рівень зовнішнього (парламентського) контролю, змістивши баланс у бік внутрішніх механізмів нагляду.
- 5.** Практика багаторазового коригування урядових рішень свідчить про високу адаптивність системи управління відновленням, однак одночасно відображає відсутність довгострокової стабільності бюджетного планування. Соціальні програми демонструють відносно інерційність і сталість фінансування, тоді як інфраструктурні напрями характеризуються високою залежністю від безпекових та ситуативних факторів.

6. У трирічній ретроспективі (2023–2025) спостерігається системне зростання ефективності виконання бюджетних програм відновлення, що вказує на поступове формування зрілої моделі управління відновленням. Водночас досягнутий рівень ефективності має асиметричний характер і не є рівномірним між усіма типами програм.

7. Попри загальне підвищення ефективності, зберігається проблема нерозподілених бюджетних ресурсів протягом фінансового року. Це свідчить про недостатню синхронізацію стратегічного планування, процедурного затвердження проєктів та фактичної готовності виконавців до реалізації.

8. Верифікація фінансових потоків засвідчила обмежену аналітичну прозорість системи через використання проміжних банківських каналів трансферу. Це ускладнює відстеження кінцевого бенефіціарного використання коштів і знижує рівень повної трасованості бюджетних операцій.

9. Структура виконання бюджетних програм демонструє нерівномірність: поряд із високоефективними проєктами існує значна частка об'єктів із низьким рівнем освоєння коштів. Це свідчить про диференційовану спроможність територій та виконавців, а також про відсутність уніфікованих стандартів управління проєктним циклом.

10. Аналіз субвенції на ліквідацію наслідків збройної агресії показує, що саме цей інструмент залишається найбільш проблемним сегментом Фонду, оскільки рівень його виконання (73%) суттєво нижчий за інші програми. Це вказує на структурні обмеження моделі міжбюджетних трансфертів у контексті відновлення.

11. Просторова структура фінансування характеризується високою концентрацією ресурсів у межах обмеженої кількості регіонів, що забезпечує цільову спрямованість відновлення, але водночас формує ризики надмірної залежності від окремих територіальних адміністративних центрів.

12. Галузева структура видатків свідчить про домінування житлового відновлення як базового пріоритету державної політики, тоді як найбільш ефективними з точки зору освоєння коштів є проєкти водної та транспортної інфраструктури, що мають вищу технічну завершеність і меншу фрагментованість реалізації.

13. Концентрація фінансових ресурсів у межах обмеженої кількості розпорядників (до 85%) підвищує керованість системи, однак одночасно формує інституційні ризики залежності від управлінської ефективності окремих структур та знижує диверсифікацію управлінських практик.

14. Ринок підрядних організацій демонструє помірний рівень концентрації (51% фінансування припадає на ТОП-13 компаній), що свідчить про формування відносно стабільного кола виконавців, однак без жорсткої кореляції між обсягом фінансування та інтенсивністю транзакційної активності.

15. Просторово-галузевий аналіз ТОП-об'єктів підтверджує, що пріоритетним напрямом відновлення залишається водна інфраструктура як критична відповідь на руйнування Каховської ГЕС, тоді як у середньостроковій перспективі зростає роль соціальної інфраструктури (освіта, охорона здоров'я).

16. Рівень освоєння коштів демонструє системну нерівномірність реалізації проєктів: поряд із високоефективними об'єктами існує значна група проєктів із низьким або критично недостатнім рівнем виконання. Це відображає структурну асиметрію управлінської та виконавчої спроможності.

17. Домінування житлових проєктів серед повністю профінансованих об'єктів підтверджує соціальну спрямованість державної політики відновлення, однак одночасно виявляє дисбаланс між житловими та інфраструктурними напрямками у швидкості реалізації.

18. Виявлені розбіжності між казначейськими та транзакційними даними мають системний характер і зумовлені не помилками обліку як такими, а фундаментальною методологічною асиметрією між агрегованою бюджетною звітністю та деталізованими операційними даними. Це створює структурний розрив у системі фінансової верифікації.

19. Аналіз повернень коштів у довгострокових проєктах доводить, що річна модель бюджетного обліку не відображає повного фінансового циклу об'єкта, що призводить до виникнення статистичних аномалій (зокрема від'ємних сальдо), які є наслідком міжперіодної асинхронності, а не фінансових порушень.

20. Недостатня деталізація об'єктів відновлення на рівні фактичних платежів є ключовим системним обмеженням аналітичної придатності даних, оскільки розрив між плановою об'єктною структурою та агрегованими транзакціями унеможлиблює повноцінне трасування фінансування.

21. Сукупність виявлених проблем (розбіжності звітності, міжперіодні ефекти, агрегування об'єктів) формує структурну обмеженість чинної моделі бюджетного моніторингу, що потребує переходу до уніфікованої системи об'єктної ідентифікації та багаторівневого кумулятивного обліку фінансування.

Список рисунків

Рис. 1	Загальні показники розподілу коштів Фонду у 2025 році	стор. 14
Рис. 2	Розподіл профінансованих об'єктів за типами	стор. 23
Рис. 3	Обсяг запланованих та використаних коштів Фонду у 2025 році	стор. 24
Рис. 4	Розподіл об'єктів за сумою фактично витрачених коштів Фонду	стор. 29
Рис. 5	ТОП-10 об'єктів за сумою фактично витрачених коштів з Фонду	стор. 31
Рис. 6	Розподіл об'єктів за відсотком використання коштів Фонду	стор. 33
Рис. 7	Розподіл об'єктів за кількістю виконаних платіжних доручень	стор. 38
Рис. 8	Помісячне використання коштів Фонду	стор. 43
Рис. 9	ТОП-10 днів по платежах Казначейства щодо використання коштів Фонду	стор. 45
Рис. 10	Щоденні видатки Фонду в грудні 2025 року	стор. 47
Рис. 11	Розподіл об'єктів залежно від частки оплати Казначейством 28 грудня	стор. 49

Список таблиць

Табл. 1	Інформація щодо джерел формування Фонду у 2025 році	стор. 11
Табл. 2	Розподіл та використання коштів Фонду у 2023-2025 роках	стор. 12
Табл. 3	Планове та фактичне використання коштів Фонду за окремими рішеннями Кабміну (за винятком єВідновлення та компенсації за знищене майно)	стор. 22
Табл. 4	Найбільші замовники (розпорядники) коштів Фонду	стор. 26
Табл. 5	Найбільші отримувачі (підрядники) коштів Фонду	стор. 27
Табл. 6	Регіональний розподіл фактично освоєних видатків Фонду	стор. 36

Додатки

Додаток 1. Розподіл коштів Фонду у 2025 році відповідно до урядових нормативно-правових актів та звітності Казначейства, млн грн

КПКВ	Постанова або розпорядження Уряду	Напрямок використання	Розподілено	Касові видатки	% використання коштів	Залишок	Джерело, за рахунок якого виділено кошти
Міністерство розвитку громад та територій України			10 423,55	10 005,6	96%	417,95	примусово вилучені, залишок
3101130 ³⁴	від 09.05.2025 №456-р; від 26.11.2025 №1517	компенсація «єВідновлення»	1 274,27	1 274,27	100%	0	примусово вилучені кошти
3101200 ³⁵	від 11.06.2025 №685; від 13.08.2025 №968; від 22.10.2025 №1332	компенсація за знищене майно	7 605,10	7 605,10	100%	0	примусово вилучені кошти

³⁴ Додатково до коштів Фонду за спеціальним фондом передбачено 3 703,1 млн грн (використано 2 892,3 млн грн або 78,1%), які надані відповідно до Грантової угоди Мультидонорського трастового фонду підтримки, відновлення, відбудови та реформування України (проект «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)» між Україною та Міжнародною асоціацією розвитку від 15.05.2025 (постанова КМУ від 15.07.2025 №864)).

³⁵ Додатково до коштів Фонду за загальним фондом передбачено 3 млрд грн, які станом на 01.03.2025 використані в повному обсязі.

КПКВ	Постанова або розпорядження Уряду	Напрямок використання	Розподілено	Касові видатки	% використання коштів	Залишок	Джерело, за рахунок якого виділено кошти
3121450 ³⁶	від 16.05.2025 №570 ³⁷	субвенція на ліквідацію наслідків збройної агресії	1 544,18	1 126,23	73%	417,95	залишок коштів
Агентство відновлення			4 733,97	4 007,24	85%	726,73	залишок коштів
3111360	від 11.04.2025 №412 ³⁸	будівництво та відновлення різних об'єктів	1 240,67	1 075,78	87%	164,89	залишок коштів
3111370	від 07.03.2025 №251 ³⁹	відновлення населених пунктів	3 493,30	2 931,46	84%	561,84	залишок коштів

Джерело: складено авторами на основі власної верифікованої бази даних.

³⁶ Загальнодержавні видатки та кредитування.

³⁷ Зі змінами від 18.06.2025 №718, від 14.07.2025 №851, від 20.08.2025 №1002, від 26.08.2025 №1037, від 05.11.2025 №1430, від 19.12.2025 №1688.

³⁸ Зі змінами від 30.07.2025 №922, від 10.10.2025 №1290, від 17.12.2025 №1663.

³⁹ Зі змінами від 22.10.2025 №1333, від 24.12.2025 №1705.

Додаток 2. Розподіл та фактичне витрачання коштів Фонду за напрямками використання, млн грн

Бюджетна програма		Показник	Напрямок							Всього
			Інше	Транспорт	Адміністративні	Освіта	Житло	Медицина	Водогони	
код	назва									
3121450	субвенція на ліквідацію наслідків збройної агресії	кількість об'єктів	6		1	9	39	2		57
		заплановано	100,05		7,77	408,00	865,29	163,07		1 544,18
		використано	83,18		7,77	349,33	540,08	145,88		1 126,23
		% освоєння	83%		100%	86%	62%	89%		73%
3111360	будівництво та відновлення різних об'єктів	кількість об'єктів				2	20	1	3	26
		заплановано				61,64	661,24	17,79	500,00	1 240,67
		використано				46,81	491,26	17,02	499,79	1 054,88
		% освоєння				76%	74%	96%	100%	85%

Бюджетна програма		Показник	Напрям							Всього
			Інше	Транспорт	Адміністра- тивні	Освіта	Житло	Медицина	Водогони	
код	назва									
3111370	відновлення населених пунктів	кількість об'єктів	15	7	6	5	95	1		129
		заплановано	764,37	283,89	114,45	293,64	2 030,85	6,11		3 493,30
		використано	669,05	276,90	94,73	245,64	1 638,39	3,46		2 928,17
		% освоєння	87%	98%	83%	84%	81%	57%		84%
ВСЬОГО		кількість об'єктів	21	7	7	16	154	4	3	212
		заплановано	864,42	283,89	122,23	763,28	3 557,38	186,97	500,00	6 278,15
		використано	752,23	276,90	102,50	641,78	2 669,73	166,36	499,79	5 109,28
		% освоєння	87%	98%	84%	84%	75%	89%	100%	81%

Джерело: складено авторами на основі власної верифікованої бази даних.

Додаток 3. ТОП-10 об'єктів за сумою фактично використаних коштів Фонду у 2025 році, мон грн

Назва об'єкта	Область	Основний підрядник / більше 90% коштів/	Напрям	Рішення КМУ	Виділено, млн грн	Фактично витрачено, млн грн	Відсоток виконання плану
Нове будівництво магістрального водогону р. Інгулець - Південне водосховище для забезпечення водою м. Кривий Ріг у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції, Дніпропетровська область	Дніпропетровська	ТОВ "Автомагістраль-Південь"	Водогони	постанова №412	322,28	322,28	100%
Нове будівництво трубопроводу для скиду шахтних вод з балки Свистунова у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції, Дніпропетровська область	Дніпропетровська	ТОВ "Автомагістраль-Південь"	Водогони	постанова №412	177,51	177,51	100%

Назва об'єкта	Область	Основний підрядник / більше 90% коштів/	Напрям	Рішення КМУ	Виділено, млн грн	Фактично витрачено, млн грн	Відсоток виконання плану
Реконструкція вулично-дорожньої мережі вул. Центральна в смт Бородянка Бучанського району Київської області (Служба відновлення)	Київська	ТОВ "РДС"	Транспорт	постанова №251	160,00	157,75	99%
Капітальний ремонт ДПТНЗ "Бородянський професійний аграрний ліцей" (навчальний корпус, гуртожиток) по площі Київська, 3 в смт Бородянка Бучанського району Київської області (ДРР КОДА)	Київська	ТОВ "БК-Будгруп"	Освіта	постанова №251	184,37	156,67	85%
Реконструкція системи газопостачання села Посад-Покровське Чорнобаївської сільської ради Херсонського району Херсонської області (комунікації)	Херсонська	ПП "ІВЦ "Вектор"	Інше	постанова №251	154,49	145,18	94%
Реконструкція лікувального корпусу КНП "Міська лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги" ЗМР (літера Е-7) по вул. Перемоги, 80 в м. Запоріжжя пошкодженого внаслідок збройної агресії	Запорізька	ТОВ "Інтерпен-Д"	Медицина	постанова №570	139,21	139,21	100%

Назва об'єкта	Область	Основний підрядник / більше 90% коштів/	Напрямок	Рішення КМУ	Виділено, млн грн	Фактично витрачено, млн грн	Відсоток виконання плану
Капітальний ремонт громадської будівлі Бузівської загальноосвітньої школи I-III ступенів, за адресою: вул. Центральна (вул. Леніна), буд. 19, с. Бузова, Бучанський район, Київська область (Коригування)	Київська	ТОВ "Буд-Про Системс"	Освіта	постанова №570	124,43	119,26	96%
Капітальний ремонт житлового будинку по вул. Запорізька, 2-А з відновленням несучих конструкцій після потрапляння боєприпасів в м. Запоріжжя	Запорізька	ТОВ "БК Сансет"	Житло	постанова №412	140,48	113,21	81%
Капітальний ремонт вулично-дорожньої мережі вул. Зелена, вул. Покровська, вул. Спортивна, вул. Степова, вул. Херсонська, вул. Церковна, пров. Херсонський, с. Посад-Покровське Чорнобаївської сільської територіальної громади Херсонського району Херсонської області	Херсонська	ТОВ "ЄДБК"	Інше	постанова №251	116,84	103,00	88%

Назва об'єкта	Область	Основний підрядник / більше 90% коштів/	Напрямок	Рішення КМУ	Виділено, млн грн	Фактично витрачено, млн грн	Відсоток виконання плану
Реконструкція (для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації) закладу дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу "Джерельце" Броварської міської ради Броварського району Київської області за адресою: Київська область, м. Бровари, вул. Петлюри Симона, 13б	Київська	ТОВ "Будівельна Компанія "Мега Стайл"	Освіта	постанова №570	97,53	87,28	89%
ВСЬОГО					1 617,15	1 521,34	94%

Джерело: складено авторами на основі власної верифікованої бази даних.

